

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan popoldne, izvenredne številke in priložnice.
 Inzerati: do 9 peti vrst 1 D, od 10—15 peti vrst 1 D 50 p, večji inzerati peti vrst 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklicani peti vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inzeratni davek posebej.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Kanižova ulica št. 5, pritičino. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Kanižova ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Dopolnje sprejema le podpisane in zadostne frankovane.
 Receptivni se ne vrača.

Posamezne številke:
 v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
 v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1-25 D
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
 V Jugoslaviji:
 celoletno naprej plačan D 120—
 polletno 60—
 3 mesečno 30—
 1 10—
 V inozemstvu:
 celoletno D 216—
 polletno 108—
 3 mesečno 54—
 1 18—
 Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno po nakaznici.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

—nik:

Beseda o draginji.

II.

Dotaknili smo se nekaterih zunanjih okoliščin, iz katerih nastaja draginja. Toda njeni pravi vzroki tiče dostikrat mnogo globlje! Kakor vsaka stvar, ima tudi ta površ še svojo moralno stran. Znano dejstvo je: čim omikanejši, kulturnejši in naprednejši je kak narod, tem ceneje živi. Če si bil pred vojno kdaj na primer v Nemčiji, kako si se čutil, da se dobi tam vse tako poceni! A tudi še dandanes! Naši časniki nam radi od časa do časa poročajo, kako se drugod cene za razne predmete dvigajo. Namen je dober. Solamen miseris socios habere . . . In vendar tisti, ki je navajen, da pogleda vsaki stvari do dna, v tem ne najde tolažbe! Treba upoštevati samo našo in dotično tujo valuto, pa se hitro uveriš, da živijo v Nemčiji in Avstriji na primer še vedno ceneje kot mi. Kajti pri nas se cene stvarim niso od vojne sem dvignile samo do 100 odstotkov, kakor je tudi nedavno neki naš dnevnik v dobro misljenem članku, temveč še vse drugače! Kdo bi se menil za teh 100 odstotkov! Za 100 kg krompirja si plačal pred vojno 5 K, zdaj bi moral odšteti za isto količino 800 K! In zdaj izračunajte, za koliko odstotkov se je podražil krompir! Mene je groza, zapisati dotično številko! Naša država je agrarna država! Kako poceni so v Nemčiji še dandanes industrijski izdelki, smo posneli lahko iz »Pisem iz Nemčije«, ki jih je objavil »Slov. Narod«. Znano mi je, da je kupila neka dama pred kakimi štirimi tedni v nemškem Gradcu dvoje ženskih čevljev še za 800 naših kron. In s Koroškega je prinesel nekdo prav v zadnjem času 100 jajc za — 100 naših kron! Ne pomaga nič, mi moramo pogledati resnici v obraz, ako hočemo odstraniti zlo, ki nam preti vsem skupaj s pogubo! Stvar je važna in vredna, da se bavijo vsi dobromisleči ljudje temeljito z njo. Treba nam spoznanja. S tem, da varamo sebe in druge, ne dosežemo ničesar. Vzrok, da je pri nas tako slabo, tiči v veliki meri v nas samih! Nismo pač taki, kakršni bi morali biti in kakršni so drugod. Vse premože se zavedamo, da imamo dolžnosti ne samo do sebe, temveč tudi do bližnjega in do države! Država je v velikem to, kar je družina v malem. Gorje družini, kjer vsak član misli samo na se! Slabo za državo, kjer ni zmisla za skupnost, kjer se posamezniki neprimerno okorišča na škodo drugih!

Mnogo slabih lastnosti zasledimo lahko na sebi. Samo trezni in pridni narodi imajo prihodnost. Pustimo pijančevanje za enkrat ob strani. Toda lenoba! Imel sem priliko, opazovati delavce, ki so imeli opraviti na neki strehi. Kadar sem dvignil glavo od dela, kadar so potrebovale moje oči oddiha, sem se ozrl gori. Kaj sem videl? Vedno eno in isto postajanje, vedno eno in isto razgledavanje. Seveda, pregled s strehe doli proti zvezdi je bil res lep! Toda dolžnost! Imel sem pa tudi priliko, opazovati delavce, ki so imeli pri nekem jezcu opravka. Od začeta so bili trije, pozneje jih je bilo šest. Najprej so lenarili trije, potem jih je lenarilo šest! Dvaindesetkrat sem šel tekom poletja mimo njih, pa niti enkrat nisem naletel tako, da bi bil kaj delal kateri izmed njih. Samo razgovarjanje in smeh! Omenil sem nekemu, ki je tamkaj v neposredni bližini ves dan zaposlen, da bi vendar rad enkrat videl enega izmed teh ljudi, da bi vzdignil rovnico. Odgovoril mi je smehljaje: »To se vam ne posreči zlepa!« Takim ljudem ni dovolj, da imajo svoj gotov zaslužek, oni hočejo imeti še zadoščenje da so svojega gospodarja opeharili! Kako preprečiti take pojave? Predvsem z boljšo organizacijo dela. Raje po več delavcev poslati na eno in isto delo, pa vedno pod zanesljivim nadzorstvom! Poglavitno pa je vzgoja! Naše delavstvo moramo priložiti zopet k vestnosti! Saj Slovenec je bil včasih dober delavec. Tu imata šola in cerkev hvaležno polje. A tudi vsak izmed nas naj stori, kar more storiti. Če vidiš koga brezvestno lenariti, ne misli si, kaj meni to mar, temveč porabi priliko, ako se ti nudi in predoči takemu človeku na primeren način srčnost njegovega početja. Vselej se ti ne posreči tvoj namen, a semtertja pa morda vendar kaj zaleže tvoja beseda! Treba seveda pa tudi zasledovati vzroke za take pojave. Nekaj je kriva na tem gotovo tista splošna povojna demoralizacija. A ne da se ta, da je v izdatni meri pokvarilo delavstvo tudi tisto demagoško, s katerim ga skušajo gotovi krogi prikleniti na se ter izrabljati za svoje strankarske namene. S tem bi se moralo jenjati! Tudi tu je vtr draginje! Lahko si mislimo, kako po nepotrebnem narastejo vsled brezvestnosti zaposlenec izdatki najprej gospodarju, potem pa še tistemu, ki je naročil delo! In če je ta v po-

ložaju, da lahko izdatke zvrne na druge, pa pljuska draginjski val dalje in dalje. Padel je kamen in kolobarji se širijo, širijo . . . Povdarjam še enkrat: nočem, da bi se delavcu delala krivica, nočem, da bi bil še kdaj tisti ponižni in brezpravn suženj, ki je bil nekaj. Tudi delavec imej svoj ponos, toda ta ponos naj temelji v zavesti, da je storil v polni meri svojo dolžnost in da je vreden član človeške družbe! Če sem vzel tu navadnega delavca za vzgled, nikakor nitem hotel reči s tem, da bi bilo v napominanem pogledu pri drugih slojih mnogo boljše. Živeti brez truda kar najsijajnejše, to je dandanes parola, to je ideal mnogih, mnogih . . .

Čut za poštenost — v misli imam kajpada poštenost v širšem pomenu besede — je med nami, žal, že kaj redka prikazen. Besede se le malokdaj krlejo z dejanji. Ali mislite, da je tožba mojstrov, ker zahtevajo njih pomočniki zvišanje mezd, res vselej odkritosrčna? Ali ni mnogim zagrožena stavka samo dobrodošel povod za to, da navijejo svojim naročnikom cene tako, da niso zadovoljni samo njih pomočniki, temveč da tudi za nje zopet nekaj več odpade? Tudi take stvari bi se morale raziskavati, tudi tu bi morala storiti oblast svojo dolžnost!

In trgovina! Bog ne daj, da bi hotel prisegati na vse, kar se tako pripoveduje o tem, kako se godi v trgovini in da bi ne hotel priznavati izjem. Toda kar na svoje oči vidim, o tem pač ne bom dvomil. Eno je gotovo: kdorkoli trguje, pa naj bo že s to ali ono stvarjo, on gmotno uspeva, dočim je zgolj duševni delavec dandanes berač, da, slabši kot berač, kajti prepričan sem, da ima prosjak, ki stoji na kakem vogalu in prestreza miledare s svojim klobukom, čisto več v žepu kot uradnik V. čin. Razreda. To so nezdružljive, krivične, nevzdržne razmere! Nikjer ne opazam toliko izobila, toliko razkošja, kot semtertja v — trgovskem stanu. Bodi! Toda kako se to izvzema ob toliki mišeriji na drugi strani!

Ne nameravam se obregati ob trgovstvo: potrebno je, kot vsaki stan, in ne dvomim, da se je tudi njemu semtertja boriti z velikimi neprilikami. Toda gotove stvari so, ki se zde vendarle čudne! Zgodilo se je, da je hipoma izginil iz prometa riž, drugi sladkor, tretji kaj drugega. »Razprodano!« V katerokoli prodajalno si stopil, povsod en in isti stereotipni odgovor. »Začetkom prihodnjega tedna bomo že zopet imeli!« Ali je verjetno, da bi pošla ena in ista stvar vsem trgovcem isti hip? Na en in isti dan pa je bilo seveda pri vseh

trgovcih dotične stvari zopet dovolj — kajpada po zvišani ceni! Ali naj se potem komu še zameri, ako je prepričan, da se je blago samo iz tega namena zatajilo, da so ga mogli po par dnevih zopet dražje prodajati? Kako to, da naše oblasti takih stvari nikoli ne zapazijo pravočasno in da nikoli ne posežejo vmes? Tako početje je kvarno in neopravičljivo! Soliden trgovec ne stremi za tem, da mu nese v podjetju naložena glavnica enkratne visoke obresti, temveč on se zadovoljuje z majhnimi obrestmi, a gleda na to, da mu jih glavica po večkrat vrže tekom gotove dobe. Tako je bolje za trgovca in prav za konsumenta. Čim ceneje blago, tem več se ga razpeča. Pri nekaterih trgovcih ni videti, da bi veljali taki nazori.

Nekaj podobnega smo doživeli letošnjega spomlad na sadnem trgu. S štajerskega je bila prišla večja množina češenj. Te so se prodajale po znatno nižji ceni kot so prodajale naše sadjarke doslej slabše češnje. Morale so, hočeš nočeš, tudi one svojem blagu znižati ceno, če so hotele kaj prodati. Ko pa so štajerske češnje pošle, kaj se je zgodilo? Na vsem sadnem trgu nobene češnje več! Češnji ni! Dva dneva tako! Potem pa zopet vse polno — samo da so bile zopet dražje! V soboto jih ni bilo in v nedeljo tudi ne, v noči od nedelje na ponedeljek pa so zopet prifrčale od nekod! Res, strašno naiven bi moral biti človek, da bi tega ne razumel! A kje so bili tistokrat organi tržnega nadzorstva, da tega niso videli? Ali je tako početje pošteno? Koliko sadja bi manj segnilo, ako bi tisti, ki ga prodajajo, imeli nekoliko več, recimo — srca! Tako pa revež res ne pride od tega, da bi si ga privoščil. Bolje, da sadje gre v nič, kot da bi se prodajalo za primerne cene!

Mnogo je torej vzrokov draginje — fizičnih in moralnih. Če bi hoteli navesti vse, bi morali napisati dolgo razpravo. In vse, prav vse moramo pobijati, ker drugače se nam ni nadejati ne znanega, ne trajnega uspeha. Če se bomo lotevali draginje samo na eni strani, bo to bolj zoper hidro! Odsekaj ji eno glavo, pa se pokaže deset novih!

Zbirajte znamke

za
Jugoslovensko Matico!

»Da. Ali to ni v redu?«
 »Ne!«
 Samo s pogledom jo vprašam in iščem pojasnila, beseda ne more več iz ust.

»Jaz ne opravljam poslov go-spodinjskih, temveč počivam.«

»Tako?«

»Da!«

»Kje pa?«

»V grobu! Živa nisem imela miru, ne delajte mi vsaj mrtvi nepokoja!«

V trenutku ženska izgine in le neka topa groza mi ostane za njo. Vrgel bi jo s sebe, otrešel bi se je, da bi mislil na kaj drugega, vedrejšega. Zamahnem z rokami in raztržem — popisnico. Za mizami sede tovariši in se smejejo.

»Imaš mačka, brate?«

»Imam. Hudega celo!«

»Od statistike?«

»Da.«

Nato pobere raztrgano popisnico, vzamem nov formular in začnem pisati iznova. Toda pero zastaja. roka se upira . . .

Zdaj vem, da je vse v redu in da mora biti tako. Okna morajo spominjati na ječo in Kostanji morajo šumeti človeški nadutosti v zasmeh. Vem, a ta zavest je strašna, ne mnogo milejša od misli na — štatistiko.

Organ radikalne stranke o Ljubljani, Slovencih in Sokolstvu.

Glavno glasilo narodne radikalne stranke »Samouprava« je posvetilo sokolskemu zletu uvodnik, ki ga priobčujemo v celoti, da naša javnost vidi, kako krivično so se proglasili radikalci za sovražnike slovenskega dela naše stranke. Evo članka:

Ljubljana je to leto doživela redko slavlje in sprejela v svojo sredo zelo odlične goste. Sokolski zlet, ki se je tamkaj vršil, je pokazal vso silno organizacijsko sposobnost Slovencev, zlasti pa Ljubljancov. Svečanosti so teklo v tempu, v katerem so se pričele, brez zastoja, brez zaprek, brez kakršnihkoli izrednih ovir. To treba posebno naglašati in temu je treba izreči posebno priznanje. Sokolski zlet v Ljubljani je bil sijajno organizovan, lahko rečemo bil je organizovan tako, da je uspel nad vse pričakovanje krasno. Nacionalna, industrijska in živa Slovenija je manifestirala na njem vse svoje posebnosti in sposobnosti: Duh kombinacije, akcije usmerjene energije, živo privatno inicijativo, žarek patriotizma, zavedno politično čustvo, vanje za državo in narodno edinstvo, koristen smisel za nacionalistično propagando. Pred takimi lastnostmi in pred takimi sposobnostmi Slovencev je zares treba smeti kapo in jim izreči vse priznanje.

Slovenci so eden najbolj zdravil in najbolj pozitivnih elementov v naši državi. Oni kulturno stoje na zelo visoki stopnji, v čemer nadkrijujejo mnoge druge naše pokrajine. Oni so marljivi, žilavi in energični, a poleg tega iskreni, dobri in rahločutni. Izpostavljeni dolga stoletja vplivom stare civilizacije, so se oni glede na življenjske metode povzpeli do zavidljive kulture, katero moremo samo želiti tudi ostalim delom našega naroda. Zavedajoč se svojega pokolenja in svoje bodočnosti, so Slovenci vkljub vsemu vendarle ostali čisti Slovani. Iz vseh njihovih akcij veje nekaj, kar je čisto slovensko, in kar daje vsem manifestacijam njihovega dela in njihovega duha slovenski smisel: Iskrenost, dobroto in dobrodružnost. Ta kombinacija jim je dala njihovo današnjo mentaliteto, ki se udeležuje v delu,

Ivan Albreht:

Statistika.

Tam, kjer so nekdanji hrabri »Janezi« uživali sladkosti in bridkosti vojaškega življenja, v šentpeterski vojašnici, gostuje danes več uradov, med njimi tudi Statistični odsek. Sohe z lesenimi stropi so puste, temne in neprijetne. Stropniki — kakor da so se naveličali večnega bremena — kažejo dandandane nove razpoke. Zamrežena okna spominjajo človeka vsak hip na ječo in mu tako prav uspešno preganjajo skušnjave. Pvd okni šume kostanji, košati in mogočni, starodavni kostanji šume človeški nadutosti v zasmeh.

Po sobah žde za mizami ob zaprašeni papirjih ljudje kakor gosenice na repniku. Vselej, ko se zjutraj prebudim in domislim, da je treba iti v tiste strašne sobe ždet k onim zaprašenim papirjem, bi pobesnel od jeze. Uro za uro, dan za dnem, teden za tednom — niti trenutka odmora, niti minute pozabljenja. Tisti orumeneli papirji preganjajo človeka noč in dan. Prilem domov, sedem, hočem jesti in s krožnika se mi zareži »popisnica« (tako je namreč tistim papirjem ime). pogledam otroka, rad bi se malo pošalil z njim, da si odahnem, toda otroka ni. Živ, svaženj

popisnic se suče pred menoj. Govorim z ženo. Naenkrat, sredi govora in brez vsake zveze mi pade popisnica z jezika.

Žena gleda, se čudi.

»Kaj ti je, za božjo voljo?«

»Nič! Popisnica.«

Potem bežim, da bi me ne videl nihče in ne slišal nihče, da bi bil sam. Toda v srčnatosti in v tišini plane za menoj — popisnica! Cisto natančno jo vidim pred seboj. Vse rubrike so izpolnjene točno, natančno in po predpisih so označene vse številke. Videti je, da jo je delal dober delavec. Človek, ki je bil vreden stroj. Popisnica vihra pred menoj v taki jasnosti, da moram misliti:

»Blazen sem!«

Vendar gledam in berem: Marija Porenta, ženska, omožena, soproga, rojena 7. julija 1839. tu in tu itd. In kakor gledam in berem, raste papir, raste do strahovite obsežnosti, dokler se ne izmota ženska iz nje. Stara je, upognjena in zgubana. Bra-da in nos se hočeata zblížiti preko ust, ki že davno ne vedo ničesar več o zobeh. V hip se odmaknem, nato vstanem, da bi si segel v roko. Morda mi prinese pomirjenje ta pozdrav, morda mi da vtelesna popisnica tolažbo.

Ženska stopa proti meni. Obledela mahedra na njej kakor gube na

polomljenem strašilu. Ko se mi približa popolnoma, vidim, da ni življenja v njej. Namesto oči mi zljata dve luknji nasproti, na obrazu ni kože, kakor sem mislil prvi hip, ampak sama zgubana prst. Ko mi seže v roko, začutim mrzle kosti, ki zaškrbljejo ob vsakem gibanju v sklepih. Mrzla zona me oblije, ko me ženska vpraša:

»Kdo sem torej jaz?«

»Marija Porenta«, zajecijam in takoj spet obmolknem.

»Ni res! Zakaj lažete pri vas?«

»Ne lažemo. Tako je bilo zapisano.«

»Kaj je še bilo zapisano? Da sem soproga, kajne?«

»Da«, jeknem plašno.

»Tudi to je laž«, govori ženska in skimava z glavo. »Nikoli nisem bila soproga, ker se nisem nikoli poročila. Moj oče me je bil dal tistemu mojemu laži-možu zato, da bi mu ne bilo treba plačevati dolga. Denarja se mu je zdelo škoda, hčere seveda ne. Človek, ki je bil po moji ljubezni moj mož, se ni pisal Porenta; torej se tudi jaz ne morem. Svojega laži-moža nisem nikoli ljubila, kako naj bi mu potem bila soproga?«

»In zdaj?«

»Čakajte! Saj še ni konec! Tam je zapisano, da jaz opravljam go-spodinjske posle, kaj ne?«

Fran Drenik:

Dežman — uskok.

Štirinajst dni pred svojo smrtjo me je ustavil A. Aškerc na Bleivesovi cesti blizu svojega stanovanja in me nagovoril:

— Vaše spominske črtice o razvoju Sokola, o Jurčiču i. d. sem bral z zanimanjem. Pišite še kaj o Dežmanu! Mi ne vemo, zakaj je ta mož presedlal; narod naj zve okoliščine, ki so rodile odpadčo, rodoljuba — pesnitelja »Prokletih grabel!« Vi morate o tej zadevi kaj vedeti. Povejte torej kar veste, da se ne izgubi izredni, rekeli bi, katastrofalni dogodek!

— Storil bom, kar Vi želite. Le z Luko Svetcem hočem še popreje govoriti. Morda bo kot starejši od mene lahko moj spomin spopolnil.

— Storit, kar se Vam zdi potrebno in podajte nam čimprej razjasnilno sliko.

Že štirinajst dni po tem razgovoru pa je pesnik nanaglomala preminil. Da se oddolžim dani obljubi, sem iskal podatkov pri Luki Svetcu; toda zvedel nisem ničesar novega. Ne preostaja mi torej drugega, nego da povem, kar vem: kar se je govorilo o presenetljivem preobratu Dežmanovem leta 1862, ko sta se vrnila iz I. državnega zbora slovenska poslanca Karol Dežman in dr. Lovro Toman, katerima na

v odkritosrčnosti in v žarkem nacionalizmu. To je ono, kar jim pridobiva toliko ljubezni v Šumadiji, kjer oni dan za dnevom vedno bolj osvaja srca širokih mas. Pod dolgotrajnim pritiskom Nemcev in Italijanov so se Slovenci borili na vse mogoče načine, da si ohranijo svojo narodnost, vendar pa so se pri tem naučili od svojih protivnikov vse, kar jim je bilo v tej borbi na korist. Oni so od njih sprejeli najmodernejše metode za obdelovanje in izkoriščanje zemlje, od njih so se naučili, kako se nabira kapital in kako se predelujejo proizvodi njihovih lepih ali goratih tal, od njih so kopirali smisel za širjenje plemenitosti in izobrazbe.

Danes, ko so sicer manj ali več primorani, da se bore s svojimi zatiralci, ker je ipak manjši del tega junaškega plemena ostal pod igom svojih vekovnih krivnikov, uporabljajo Slovenci sile svojega duha in svojih mišic v neposredno dobrobit svoje države, v kateri delajo čast svojim sodržavljanom, postajajo njihov vzor in uživajo njihove splošne simpatije. Te simpatije dajejo sokolske mu zletu v Ljubljani dvojno pomen: Uspeh naših Sokolov, ki jih gledamo z ljubeznijo in zaupanjem, uspeh naše Ljubljane, ki jo zremo z zaupanjem in ljubavjo...

Sokolstvo se pri nas razvija z upravičeno bržino. Podpira ga država, kakor tudi vsi drugi zavedni činitelji. Privatna inicijativa v njem je velike važnosti. Ta inicijativa je iz našega Sokolstva napravila to, kar je danes, in od nje se pričakujemo mnogo v bodočnosti. Lep sokolski ideal enakomernega razvika, duha, telesa in uma pridobiva Sokolstvu dan za dnem nove sile. Te sile imajo v Sokolstvu široko polje za medsebojno tekmovanje.

Naše Sokolstvo ima svojo zgodovino in svoje zaslugе, ima pa tudi svojo bodočnost in svoje naloge, ki so s tem v nerazdružljivi zvezi. Ta bodočnost mora biti velika, ker so tudi naloge Sokolstva velike. Sokolstvo na primer še ni popolnoma prodrl v narod, a vendar je treba, da ima svoje organizacije tudi v zadnji našli vasi in v najoddaljenejšem selišču. Prepričani smo, da bo ta cilj tudi doseglo, vendar pa ga moramo v tem podpirati vsi, priznavajoč ga za splošno dobro napravo, ne da bi ga hoteli izrabljati v strankarske svrhe. Važnost Sokolstva je ogromna. Sokolstvo nas vzgoji fizično, duševno in moralno, ono bo našim bodočim pokoljenjem zasiguralo čvrste mišice, zdrav razum, dobro moralo — z eno besedo: zdravo dušo v zdravem telesu... V tej težnji mora Sokolstvo imeti za svoje pomočnike nas vse, vse družabne činitelje od vlade in javnosti pa do minima, na katero se mora dovesti osebna inicijativa, do onega minima, kjer začenja pasivnost ravnodušnih, s katerimi ne računamo. Sokole morajo podpirati poedinci kakor tudi korporacije, ker so Sokoli koristni tako za našo družbo, kakor tudi za vsakega posamnika, ki v njej živi. Oni nam zagotavljajo zdrave poedince, krepke in okretne, najzanesljivejše jamstvo za naš uspešen gospodarski, duševni in moralni razvoj. Ali poleg tega, da nam ustvarjajo pokoljenja, ki imajo dovolj odpornih sil proti lenosti in boleznim, nam Sokoli vzgojujejo tudi branitelje domovine, in sicer branitelje iz prepričanja, za-

vedne in silne. Evo, zakaj moramo vsi misliti na sokolstvo, zakaj ga moramo podpirati vsi, prav vsi...

Sokolski zlet v Ljubljani nam daje povod tudi za konstatcijo iz čisto splošne notranje politike. Poleg kraljevske dvojice je prisostvovala svečanostim tudi vlada z gospodom Pašičem na čelu. Da ne govorimo o kraljevskem paru, ki uživa v Sloveniji istotako velike simpatije kakor v Srbiji, je značilno, da je bil gosp. Pašič te dni v Ljubljani predmet splošne pozornosti in živga navdušenja. Njegovo prisostvo so pozdravljali enodušno in iskreno. En dokaz več, da Slovenci zares žarko ljubijo našo skupno državo in v njej Srbijo.

Politične vesti.

== Shod v Starem trgu in »Slovenski Narod«. Pod tem naslovom je priobčil »Slovenec« notico, ki naj bo odgovor na našo vsekoli stvarno poročilo. Kakor vedno, tako je tudi sedaj pomešal »Slovenec« resnico z neresnico, zato je potrebno, da konstatiramo sledeče: Shod je sklical SKS in to je bilo opetovano razglašeno v »Kmetijskem listu«. Nobenega dogovora glede shoda ni bilo, pač pa se je uvaževalo priznanje vsega ljudstva, tudi pristašev SLS, da je edino SKS priporila gradnjo železnice. Radi tega priznanja so opustili govorniki SKS svoja izvajanja in le mimogrede omenjali delovanje klerikalnih poslancev proti železnici. Iz istega vzroka je dobil tudi shod splošno naroden značaj, ker je vse ljudstvo pozdravljalo ministra Pučija, zavečajoč se, da je on kot predstavnik SKS njegov največji dobrotnik. To spoznanje je prodrl pri vseh in radi tega je bil izvoljen g. Rade za župana na listi SLS, bodočnost pa bo pokazala, če se to ponovi. Kajti stranka, ki mora grizniti v tako kislo jabolko, da je udeležila manifestacije za sebi najbolj nasprotno stranko, kakor je morala storiti v Starem trgu SLS in se udeležiti manifestacije za SKS, ne za železnico, taka stranka je izgubila zaslobo med ljudstvom in to je pokazal shod v Starem trgu. Taka je resnica o shodu SKS v Starem trgu.

== Pomočnik zunanega ministra Ljuba Nešič je bil pred dnevi, kakor nam javljajo iz Beograda, odpotoval v Trst, da je oficijelno izročil vodstvo poslov našega tržaškega generalnega konzulata gen. konzulu Cincar-Markoviču. Popreje je bil Ljuba Nešič generalni konzul v Trstu, dokler ni bil v poklican v zunanje ministrstvo. Ljuba Nešič se ni sestal z italijanskim državnim podtajnikom Contarinijem. Konzul Cincar-Markovič je bil popreje v Zadru.

== Stojan Protić v Beogradu. Iz Beograda nam danes javljajo, da se je snoči povrnil posl. Stojan Protić z letovišča v Rogiški Slatini. V Zagrebu je konferiral z nekaterimi politiki hrvatskega bloka.

== Ustanovitev našega konzulata v Monakovem in Helsinkforsu. Beograd, 23. avgusta. (Izv.) Na večerajšnji konferenci ministrskega sveta je bilo na predlog zunanjega ministra sklenjeno, da se ustanovi dva naša konzulata, eden v Monakovem na Bavarskem, drugi v Helsinkforsu.

== Kongres srbske zemljoradniške stranke se letos na podlagi sklepa strankinega vodstva vrši koncem septembra v Baniluki v Bosni. Zemljoradniki vrše v zadnjem času živahno agitacijo za stranko po Bosni in Dalmaciji.

== Prebivalstvo Češkoslovaške republike. Statistični urad Češkoslovaške republike je te dni objavil uradne statistične podatke o ljudskem šteju 15. februarja l. 1921. Celokupno prebivalstvo republike znaša 13.604.807 oseb, od čelika. Ponudila mu je vodstvo in Dežman je ponudbo sprejel!

To se je zgodilo že prve dni po prihodu Dežmana z Dunaja v Ljubljano. Postal je, kar je hotel biti, prvi, če tudi pri narodnih težnjah nasprotni stranki! Častihlepnost njegova je bila silnejša kakor rodoljubnost. Za dvomljivo čast prvenstva si je natovoril težko butaro kesa, ki mu je grenila življenje do konca dni.

Tako je sodil stolar Kurnik, s katerim je Dežman rad kramljal, če sta se pozno v noči v kavarni pri »Slonu« našla. — Bajeslovec Kurnik je semtertje pokrokal in tudi Dežman se je včasih kje zamudil in pogledal za prijateljem iz prejšnje dobe.

Razgovarjala sta se slovensko. Kurnik je Dežmana s prislovicami, v katerih je rad govoril, na rahlo ščipal in mu očital, da je grešnik. Dežman pa je pariral: »Greh se odpusti; ti si čist, a zadnji; jaz pa, čeprav po tvojem mnenju črn, prvi!«

Pri teh sestankih in zbadljivih zabavah je Kurnik spoznaval, da staro čustvo v Dežmanu ni zamrlo, da ga le ponos veže na dano obljubo in da ga boli ta dolžnost, biti in delati proti svojemu prepričanju.

Morda ve kdo starejših od mene kaj bistvenega glede Dežmanovega predsedanja? Naj se oglasi in pomore, da se zadeva razjasni in se tako izpolni vsaj post festum želja rajnega A. Akerca!

teh 13.366.060 češkoslovaških podanih v 238.727 tujcev. Po narodnosti je med domačini: 8.799.186 Čehoslovakov, 459.346 podkarpatskih Rusov, 3.122.390 Nemcev, 745.935 Madžarov, 180.332 Židov, 75.650 Poljakov in 23.335 drugih narodnosti. — Markantno je dejstvo, da statistika bilježi znaten napredek Slovanov, a nazadek Nemcev in Madžarov napram ljudskemu šteju l. 1910, pri katerem sta povsod vplivala nemški in madžarski teror. Nemcev so l. 1910 na sedanjem ozemlju republike našli 3.747.540. Nazadovali so torej za 625.150.

== Madžarske fantazije. Kakor nam javljajo iz Budimpešte, je neki legitimistični list »Uj Nemseth« poročal, da je imel naš kralj Aleksander telen sestanek z dr. Benešem. Rezultati posvetovanj so baje velike važnosti za nadaljni razvoj srednjeevropske politike.

== Za nemško-francosko zblizanje. Pariški dopisnik »Daily Telegrapha« poroča, da se vršijo sporazumno s francosko in nemško vlado pogajanja med Stinnesom in nekim francoskim konzorcijem o možnosti ustanovitve gospodarske zveze. Neki francoski politik je izjavil diplomatičnemu sodrniku imenovanega lista, da imajo stremeljeja po gospodarskem zblizanju svoj izvor v socialistično-radikalnih krogih.

== Vodja italijanskih klerikalcev o fašizmu. Rimska »Tribuna« priobčuje razgovor svojega urednika z voditeljem italijanske ljudske stranke don Sturzo, ki je izjavil, da so se klerikalci prevarili v fašistih, v katere so zaupali na podlagi njihovega nacionalističnega programa. Don Sturzo je imel še več razgovorov z uredniki drugih listov, ki pa trdijo, da iz njegovih izjav ni razvidna bodoča taktika klerikalne stranke z ozirom na težko notranjepolitično krizo.

== Mednarodni kongres za gospodarsko vzpostavitve. V Hamburgu se vrši mednarodni gospodarski kongres, na katerega so prišli zastopniki raznih držav. Med rumigi je referiral tudi ameriški zastopnik profesor Coar o vzpostavitvi Evrope s sodelovanjem Amerike. Nadalje so referirali Američan Coar Kingstoun, tajni svetnik Cuno in profesor Gustav Cassel.

== Nova Nittijeva politična knjiga. Rimski »Mondo« poroča, da je bivši ministri predsednik Nitti odpotoval v Aquafredda, kjer namerava dokončati svojo novo politično knjigo »Velicina in dekadencia sodobne Evrope«. Knjiga izide najprej v angleškem jeziku.

== Krvočelnost boljševiških voditeljev. Na seji vseruskega osrednjega izvrševalnega odbora je imel Trocki govor, v katerem je zahteval takojšnje usmrčenje obsojenih socialnih revolucionarjev. Večina je njegovo zahtevo odklonila. Trockijevo zahtevo je pobjatl med drugim tudi ruski poslanik v Berlinu, ki je izjavil, da se ne more vrniti v Berlin, ako se izvrši smrtna obsodba.

Zasega stanovanj.

Ministrstvo za socialno politiko je baje izdalo stanovanjskim oblastvom navodilo, da naj zasežejo vsa stanovanja pred 1. januarjem 1923, ko ima stopiti v veljavo nova stanovanjska naredba. Neki dopisnik iz Maribora je izrazil v »Jutru« željo, da naj ministrstvo naslovi to opozorilo zlasti na stanovanjski senat v Ljubljani, ki razveljavlja po dopisnikovem mnenju sicer dopustne »zasege« stanovanjskih oblastev prve stopnje. »Jutrove« dopisnik menda ni prečital pazno stanovanjske naredbe in njenega pravilnika. Nobeden teh predpisov ne pozna pojma »zasege«. Ti predpisi govorijo le o dodelitvi in pojem »dodelitve« se bistveno razločuje od pojma »zasega«. Ministrstvo tudi ni upravičeno usvariti novega pojma »zasege«, ker bi taka določba šla preko zakona in minister zakona menda ni upravičen spreminjati. Dopisniku gotovo tudi ni znana določba § 38. stanov. pravilnika, po kateri je stanovanjski senat v reševanju poverjenih poslov samostojen in nezavisen. Po tej določbi navodila ministrstva za stanovanjski senat ne bodo obvezna zlasti takrat ne, če bi segala preko zakonitih določb. Da bi se od dopisnika zaželela zasega stanovanj izvajala, kakor on namerava, bi to gotovo ne bilo v korist težko prizadetih strank. Zasežena stanovanja bi se dodeljevala poljubno brez kontrole višje stopnje, kjer se uporabljalo je zakon in obstoječi predpisi. Premetavanje strank iz enega stanovanja v drugo ali na ceto, bi se utegnili ravnati po vseh drugih, kakor pravični in zakoniti oziroma v druga stopnja ima po § 13. stanov. prav. pravico in dolžnost vedeti, komu in iz katerih razlogov se dodeli stanovanje. Za stanovanjski senat morejo tedaj veljati le določbe čl. 21. stanov. naredbe. Po tej določbi je tudi dodeliti stanovanjske prostore samec, če jih niso porabili. Če se odvetnik niso vzele njihove pisarne, je bilo to povsem v smislu in skladu z določbami stanovanjskega pravilnika, po katerih imajo duševni delavci pravico do ene do dveh sob za izvrševanje svojega poklica. Pojem »nadležen tujec« je pa tako širok, da bi bila splošna uporaba tega pojma prehodno orožje v rokah prve stopnje. — Večkrat omenjeni dopisnik menda ne bo — kakor je to storilo marsikatero stanovanjsko oblastvo prve stopnje, smatral zavednega Slovence-bečunca, ki mu je volna, fašizem itd. uničila doma vse tmetje, za nadležnega tujca, če je pribežal k nam in si prizadeva pri nas in med nami služiti politano svoj kruh!

Mala antanta in problemi Srednje Evrope.

VAŽNE IZJAVE ZUNANJEGA MINISTRA O MALI ANTANTI. — KONFERENCA V PRAGI. — PRIJATELJSTVO S ČEŠKOSLOVAŠKO. — RAZMERJE DO MADŽARSKE, BOLGARSKE IN GRŠKE. — ZADOVOLJIV VTIS SCHANZERJEVE IZJAVE O MALI ANTANTI!

— Beograd, 23. avgusta. (Izv.) Kakor je vaš dopisnik že včeraj kratko javil, je zunanji minister dr. Ninčič glede bodoče konference male antante in pred svojim neposrednim odhodom povabil zastopnike celokupnega našega tiska, da jim poda v obliki ekspozice jasno sliko o našem zunanjepolitičnem položaju, o ciljih konference v Marijanskim Laznih, odnosno v Pragi. Sestanek novinarjev z zunanjim ministrom je bil snoči ob 6.30 v zunanjem ministrstvu. Sestanek je bil informativen.

Zunanji minister dr. Ninčič je uvo doma svojih pojasnil omenjal dosedanje delo male antante in nje uspehe v politiki srednjeevropskih držav. Namen sestanka je po izjavi ministrovi ta, da dobi naše novinarstvo in naša javnost, ki se je sedaj začela zelo zanimati za našo zunanjo politiko, jasno in pregledno sliko o nalogah in ciljih konference v Pragi, kakor tudi o splošni mednarodni situaciji naše države.

SESTANEK MALE ANTANTE V PRAGI

Zunanji minister je med drugim omenil, da je bil ta sestanek že dogovorjen na zadnjem beogradskem sestanku ob priliki kraljeve poroke med vodilnimi državniiki male antante, ki so sklenili, da se taki sestanki vrše periodično z ozirom na splošno mednarodno situacijo v prestolnicah držav male antante in imajo ti sestanki namen utrditi skupno taktiko ter določiti stališče male antante v vseh važnih problemih svetovne politike.

Naša država si z vstopom v malo antanto ni samo okrepila svojega mednarodnega položaja, jela je tudi sodelovati pri rešitvi vseh srednjeevropskih gospodarskih in političnih vprašanj. Na sestanku v Pragi oziroma Marijanskim Laznih se ima pred vsem določiti skupni in solidarni nastop male antante na skupščini Zveze narodov v Ženevi.

MALA ANTANTA IN ZVEZA NARODOV.

Kakor se je zgodilo na gospodarski konferenci v Genovi, tako namerava mala antanta nastopati skupno tudi na skupščini Zveze narodov, ki ima med drugim voliti tudi nov svet (odbor). V svetu Zveze narodov države male antante se nimajo svojega zastopnika. Na skupščini, kakor v vseh mednarodnih vprašanjih bodo države male antante nastopale kot ena državna skupina odnosno celota. Mala antanta mora v Ženevi pridobiti v svetu Zveze narodov enega zastopnika. Vprašanje, kdo naj bo zastopnik male antante v tem svetu, naravno, je za sedaj še bolj postranskega pomena, kajti glavno in bistveno je, da si mala antanta pripori mesto v svetu. V temelju bo varovano načelo, da naj zastopa malo antanto na tem mestu v danih važnih momentih zastopnik one države, ki ima po dani situaciji največji interes. Prezreti pa ni, da je zastopnik male antante, pa bodisi naše države, Češkoslovaške ali Rumunske, v svetu zastopnik interesov vseh držav, kajti nastopal bo v svetu po skupnih navodilih.

Zunanji minister je dalje odločno in odkrito zavračal vsa sumničenja nekateroga dela našega tiska napram Češkoslovaški, zavrnil je tudi vse očitke proti dr. Benešu. Dr. Beneš je bil vedno naš odprti prijatelj, podpornik in svetovalec. Zavrnil je dalje tudi očitke, da se je dr. Beneš začel vmešavati v balkansko politiko s tem, da je baje začel forsirati sprejem Bolgarske v malo antanto. Zunanji minister dr. Ninčič je k tej vesti pripomnil, da je dr. Beneš ponovno izjavil, da prepuča glavno odločitev v balkanski politiki vedno naši državi in da bo vedno odobril vse one ukrepe, ki jih smatra naša država za umestne v ciljih politike na Balkanu. V balkanskem problemu je Češkoslovaška oziroma dr. Beneš prepustil nam popolno svobodno akcijo. Ob tej priliki mora zunanji minister tudi omeniti, da so bile vse vesti o vstopu Bolgarske v malo antanto netočne in neosnovane.

NAŠA POLITIKA NAPRAM MADŽARSKU

Na skupščini v Ženevi pride na dnevni red tudi vprašanje sprejema Madžarske v Zvezo narodov. O tem vprašanju bo razpravljala tudi konferenca male antante. Naša politika napram Madžarski more biti usmerjena v pravico politike dobrega sosedstva. V tem oziiru še ni uspehov. Pričakovati je od vodilnih oficijelnih madžarskih krogov, da odstranijo vsa nasprotja in zapreke, ki ovirajo to politiko. Gotova madžarska inteligenca, mnogi uradniki in oficijelno vodijo in ustanavljajo tajne organizacije, tajna društva in kompote, rasperjene proti naši državi. Na meji se dogajajo neprilike in sitnosti. Želja naša je, da bi naš tisk o dogodkih na madžarski meji ohranil trezno podobo, naglo-

žati pa moram, da ne jemljemo akcije gorenjih društev, akcije madžarske inteligenca za resno, radi česar ni na naši strani potrebno preveliko vznemirjenje. Naša edina želja je vzpostavitev dobrega sosedstva z Madžarsko. Akcija madžarske inteligenca pa je primerljati »vbadanju z iglo«. Na vsak način mora tudi na Madžarskem dobiti zmago trezno razmotrivanje in treznost sploh. »Ljudje na Madžarskem ne uvidijo, kako so take akcije — komedija.« »Če zmaga na Madžarskem treznost«, je dalje dejal minister dr. Ninčič »tedaj bo mogoče postaviti odnose z Madžarsko na temelje dobrega sosedstva.«

NAŠE RAZMERJE DO BOLGARSKE.

Zunanji minister je dalje novinarjem omenil naše razmerje do Bolgarske. Najpreje je omenjal, da bolgarska vlada ni sprejela naših pogojev glede sporazuma akcije proti četašem. Stavljena sta bila dva pogoja: a) odstranitev obmejnega uradništva, ki je zelo podpiralo akcijo četašev in b) razpust nekaterih bolgarskih »dobrotvornih društev«. Bolgarska je zahteve odbila. K temu je zunanji minister izjavil, da je bolgarska vlada z odklonitvijo teh pogojev pokazala, da ji še ni na tem, vzdrževati med nami in Bolgarsko vezi dobrega sosedstva. Vendar je naša vlada kljub temu še vedno pripravljena voditi še nadalje pogajanja z Bolgarsko in iskreni težnji, dobiti v vprašanju četašev srednjo pot rešitve. Na vsak način si želimo z Bolgarsko dobro in tolažno sosedstvo. Naša vlada pa stori vse ukrepe, da onemogoči vsako akcijo četašev na našem ozemlju.

RAZMERJE DO GRŠKE.

Nastop bolgarske vlade proti nam je imel za posledico, da se je okrepila naša zveza z Grško. Naše razmerje do Grške je radi tega postalo intimnejše in se utrjuje zveza med nami in Grki.

SPORAZUM Z ITALIJO.

Glede definitivne zaključitve sporazuma z Italijo obstojajo še nekatere difference, v prvi vrsti v vprašanju imenovanja učiteljev in italijanskih manjšinskih šolah v Dalmaciji. Čim se te difference odstranijo in to v najkrajšem času, postane sporazum z Italijo definitiven, nakar sledi takoj podpis konvencij.

Zunanji minister pa je dalje s polnim zadovoljstvom omenjal izjavo italijanskega zunanjega ministra Schanzerja, ki je bila objavljena v snočnem izdanju Presbira.

Naš zunanji minister smatra to izjavo kolege Schanzerja za zadosten dokaz, da v problemih mednarodne politike niso med nami in Italijani razdvojenja mišljenja in da je treba le dobre volje, da se odnoseji med obema sosednima državama uredi na način prijateljskega sosedstva. Situacija se je v marsičem mnogo izboljšala! Dokaz temu je komunike o Schanzerjevi izjavi.

Na posebno vprašanje nekega novinarja glede konzorcija, ki bi naj vodil upravo baroške luke, je zunanji minister kategorično izjavil, da je naša vlada odbila vse kompromisne predloge glede upravnega konzorcija luke Baroš.

Končno je zunanji minister dr. Ninčič kratko in v jasnih besedah omenjal prijateljsko sosedstvo napram Albaniji. Albanska vlada je v zadnjem času jasno pokazala, da želi z nami živeti v prijateljstvu in dobrem sosedstvu. Dalje je izrazil minister nado, da se odnoseji z Vatikanom razvijejo v prijateljsko občevanje in da bo sklenjen ugoden konordat.

PRIBLIŽEVANJE ITALIJE MALI ANTANTI

IZJAVA ITALIJANSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA.

— Beograd, 23. avgusta. (Izv.) Presbira je snoči objavil uradno poročilo zunanjega ministrstva:

Z ozirom na razne vesti je italijanski zunanji minister Schanzer dal nalog italijanskemu odpravniku poslov v Beogradu, da poda našem zunanjemu ministru dr. Ninčiču izjavo: Italijanska vlada smatra za potrebno, da se imati aplicirati senzermenska in trianonska pogodba strogo na podlagi rapalske pogodbe. Italija tudi želi ostati v zelo tesnem stiku z državami male antante, osebno z Jugoslavijo in to tudi v slučaju, če je potreba storiti gotove ukrepe ali izvršiti kako politično akcijo, diktirano radi dogodkov, da se tako izognemo vsem komplikacijam, ki bi ogrozile mir v Srednji Evropi.

Minister zunanjih del dr. Ninčič je izrazil popolno soglasje naše vlade s stališčem italijanskega ministra zunanjih zadev.

Gospodarstvo.

VLADNA AKCIJA PROTI DRAGINJI.

— Beograd, 23. avgusta. (Izv.) Tudi tekom včerajšnjega dneva so se vršila pogajanja, oziroma posvetovanja protidraginjskega vladnega odbora z zastopniki mlininske industrije. Posvetovanja niso dovedla do pozitivnega uspeha.

— Beograd, 23. avgusta. (Izv.) Za včeraj dopoldne je bila sklicana seja ministrskega sveta, ki se je pretvorila radi pčlega števila ministrov v konferenco. V glavnem je bila razprava o draginjskem vprašanju in o odredbah, ki naj bi zajele val vedno bolj naraščajoče dragine. Pomočnik finančnega ministra dr. Sv. Popović je poročal o dosedanjem poteku posvetovanj z zastopniki mlininske industrije. Mlinarji zahtevajo med drugim nizko izvozno carino na moko in svobodni izvoz luksuzne moko (!). Ministrska konferenca je dalje obširno razpravljala o stanju letine ter je soglasno sklenila, da se potom prohibitivne izvozne carine omeji izvoz živil.

Določene so te-le visoke carine:
na pšenico 100 kg 150 Din,
na rž 100 kg 150 Din,
na ječmen 100 kg 100 Din,
na koruzo 100 kg 150 Din,
na fižol 100 kg 200 Din,
na čebulo 100 kg 200 Din,
pšenično moko 110 Din,
koruzno moko 110 Din.

Za izvoz živili ali zaklanih nad 60 kilogramov težkih svinj je določena carina 100 Din za glavo.

Izvoz sene in ovsja je strogo zabranjen.

K ZAKLJUČKU OBRATNE RAZSTAVE V CELJU.

V Celju, 21. avg.

Celjska obrtna razstava je bila tako rekoč že z nedeljo zaključena. Po vsestranskih priznanjih o nepričakovanem uspehu, po številu razstavljalcev in izbornosti razstavljenih predmetov je bilo za nedeljo pričakovati še večje vnanje udeležbe. Boljši kot dopoldanski je bil popoldanski obisk, to pa radi izdatno znižane vstopnine.

O podrobnostih razstave sedaj govoriti nima več smisla. Kvečjemu treba omeniti nekatere posebnosti, ki pridejo tudi na vselej v Ljubljano in pokrajinsko obrtno razstavo v Mariboru. Na primer: noviteta: 4 metre dolg čoln, pleten, zunaj preplečen s posebnim papirnim, nepremočljivim preparatom, patent Martin Celje, izdelovatelj Alojzij Prah, Celje. Čoln na kolesih, na katerih ga sam z lahkim sprevah z doma do vode. Za to noviteto so se zanimali Beogradčani z večjimi naročili. Mnogo zanimanja so vzbujali tudi: Pečoviniki premog s 5600 kalorijami, svinečni rudniki Mežica, rudnik in železarna Store, tovarna strojev »Panonia«, Ptuj, tkalnica Prebold, električne ure, Motnikar, Zagorje, Kamenit, tovarna umetnega škrlja Laško, avtogenično varenje Guček, Tscharre Maribor, Grad Celje. Tvrda inženjerska Tscharre prihaja za prihodnje razstave z vzornimi novitami v instalcijski stroki za nove stavbe.

Toda k tej razstavi nekaj pripomba: Brezdvomno je celjska obrtna razstava imela nepričakovan moralni uspeh, posamični razstavljalci pa dala tudi lepe gmočne dobičke, ako pa je tudi razstavljalni odbor gmočno dobro »odrezal« se, to je z ozirom na veliko režijo dvomljivo.

Kljub temu pa slišimo in čitamo ravno tozadevno pretirane hvale z bodrilom za to, da je večjo razstavo v bodočem letu. Tu treba zdaj ob zaključku celjske in pred otvoritvijo mariborske razstave ter ljubljanske velesaje spregovoriti resno besedo.

Maribor in Celje trpita oba zbog vpliva vnanje konkurence. Čemu naj še več trpita zbog svoje medsebojne zgoli lokalne zavisti? Ali je sploh priporočljivo našo mlado obrt in industrijo razpiti v enem letu na dve mesti, ležeči na istem geografičnem ozemlju? In to skoro ob istem času, ko je v Ljubljani sokolski zlet in je pred durmi veliki sejem? Ali je bila razstava v Celju sploh le »obratna razstava«, kakor se je oficijelno sama označala? Sprito dejstva, da so bili na tej razstavi razstavljeni ne le razni industrijski predmeti, marveč tudi predmeti, ki spadajo v trgovino, je imela razstava že bolj značaj sejma nego lokalne obrtne razstave. S tem so prišli v zadrego mnogi razstavljalci, ki reflektirajo bolj kot trgovci kot obrtniki na izložbo na velesajmu kakor na obrtni razstavi. Mariborska razstava je v tem oziru bolj rigorozna; ne dopušča ničesar, kar razstavljač sam ne izdeluje. Celje bi bilo storilo umestneje, če bi spričo pokrajinske razstave v Mariboru in velesaje v Ljubljani že hotelo prirediti tudi svojo razstavo, da bi se bilo omejilo res zgoli na svojo lokalno, obrtno-industrijsko razstavo, da bi tako nudilo svetu vpogled, kaj Celje, oziroma njegovo okrožje samo producira.

Konkurenca, namreč zavistna lokalna konkurenca med dvema sosednjima mestoma kakor sta Celje in Maribor, mora prenehati. Priporočati bi bilo, da se obe mesti zedinita v tem, da priredi eno leto Celje, drugo leto Maribor svojo pokrajinsko obrtno razstavo, toda v taki razdalji časa, da se trgovina, obrt in industrija vse Štajerske lahko udeležijo tudi velesajma v Ljubljani. Na ta način se izogne vsako teh mest ne le škodljivi konkurenci, temveč tudi gmočnim neuspehom.

NARODNA BANKA.

Bilanca dne 15. avgusta 1922.

I. Aktiva:	
1.) Kovinska podloga . . .	D 361,278.223-34
2.) Dana posojila . . .	» 1.049,272.315-07
3.) Dolg države . . .	» 4.537,074.510-40
4.) Vrednost drž. domen . . .	» 2.138,377.163-00

Skupaj . . . D 8.086,002.211-81

II. Pasiva:	
1.) Del. glavnica . . .	D 16,978.500-00
2.) Rezervni fond . . .	» 2,147.983-64
3.) Novčanice v obtoku . . .	» 4.955,739.880-00
4.) Razne obveznosti . . .	» 883,703.274-55
5.) Terjatve države za zastavljene domene . . .	» 2.138,377.163-00
6.) Saldo raznih računov . . .	» 89,055.410-62

Skupaj . . . D 8.086,002.211-81

Obtok papirnatega denarja se je v času od 8. t. m. do 15. povečal za dinarjev 44.624.125, dolg državi pri Narodni banki pa se je zmanjšal za D 49.984.860.

POKRAJINSKA OBRATNA RAZSTAVA V MARIBORU.

Od 8. do 17. septembra.

Prijavalni rok je dne 10. t. m. potekel. Pozneje došle prijave se pod nobenim pogojem ne morejo vpoštovati. Le v res izjemnih slučajih se bodo prijave še vpoštovale, če bo to dopuščal čas in prostor.

Obisk iz južnih krajev bo zelo številan. Te dni je dospela priljava nad sto srbskih kmetov, ki si korporativno ogledajo razstavo. Veliko zanimanje vlada tudi v inozemstvu, posebno v Avstriji in Češkoslovaški, od koder se obeta številni obiski.

Dodelitev prostorov. Te dni se dopolnjeje vsem razstavljalcem obvestila o dodeljenem prostoru. Proti dodelitvi je dopusten ugovor tekom treh dni po sprejemu obvestila. Pozneje je vsaka izprememba prostora izključena, kar naj blagovolijo razstavljalci vpoštovati.

Dodelitev častnih kolajin in diplom se bo vršila ob priliki otvoritve. Razstavne predmete bo cenila tisk pred otvoritvijo razstave posebna komisija. Opozorjamo pa ponovno vse razstavljalce, da pridejo v pošto samo oni predmeti, ki dosepejo pravočasno na razstavljalni prostor, t. j. najkasneje do 3. septembra t. l.

Veliki obrtni zbor ob priliki razstave se bo vršil dne 9. in 10. septembra. Prosimo vsa obrtna društva, da se temeljito in stvarno pripravijo za ta zbor in naj na to že danes opozore vse svoje člane. Čim več nas bo, tem več bomo dosegli častna dolžnost vsakega obrtnika pa je, da se zbora udeleži in tako pripomore k skupnemu uspehu.

Pisarna razstavnega odbora se je preselila iz dosedanjih prostorov na Aleksandrovi cesti 22 na staviščih razstave. Vhod pri malih vratih iz Razlagove ulice ali pa pri glavnem vhodu v Prešernovi ulici.

Točnost! Dela na razstavnem prostoru se bližajo h koncu. V svrhu pravočasne opreme vseh prostorov in razstavnih predmetov je predvsem potrebna točnost razstavljalcev tako glede dovoza, kakor glede opreme. Vsakdo naj skrbí, da bodo njegovi prostori okusno opremljeni in da bodo dela pravočasno izvršena.

— Iz pisarne Ljubljanskega velesajma: Vsem razstavljalcem se je razposlalo po eno legitimacijo z modrim posebnim trakom, ki daje pravico do prostega permanentnega vstopa na sejmski prostor. Vsaka firma dobi le po eno legitimacijo; če jih hoče imeti več, jih mora plačati po običajnih cenah.

— g Predsedla za ustanovitve borze v Ljubljani. V ponedeljek dne 21. t. m. se je zbrala v prostorih »Slovenske banke« v Ljubljani druga važna skupina trgovskih krogov, t. j. zastopniki lesne trgovine in industrije ki seji, na kateri je predsednik pripravljalnega odbora za ustanovitve borze z. Legvart kratko poročal o dosedaj dovršenih predelih, očrtal pomen in potrebo skorajšnje otvoritve borze, katere je za naše narodno gospodarstvo sploh eminentnega pomena. Navzoči so bili številni zastopniki te panoge, ki so prihiti iz cele Slovenije. Razvila se je živahna debata, v katero so zlasti posegali g. Legvart, Drag. Hribar, inž. Lenarčič, Heinrihar, Hing, dr. Slokar, Calcar, i. dr. Vsi so se izjavili za čimprejšnjo otvoritev borze. Izmed sebe so izvolili šestoročlanski odbor, obstoječ iz g. g. Heinriharja, Hinga, Rajha, Suteja, Lahovnika in Premrova. Ta odbor bo predstavljal zlasti usance, ki jih potem predloži plenumu, da jih ta uveljavi na borzi, s čemer bi se tudi naša produkcija mogla za svetovni trg primerneje urediti, kajti dosedanja se ravna le zelo malo in poredkoma na standardne tipe, povečini je le popolnoma divja.

— g Taksa za vozove. Kakor pojasnjuje generalna direkcija posrednih davkov z razpisom z dne 3. avgusta 1922, št. 18172, se plačuje letna taksa za fjakarske vozove in avtomobile ne glede na to, ali se uporabljajo ali ne, ako so izid v porabnem stanju. Vsi lastniki takih vozil, ki zanje radi neuporabe še niso plačali letne takse, jo morajo v izogib kazni plačati najkasneje tekom 1. dni po dnevu, ko izide zavezni razglas delegacije pod št. B II. 928/1 iz leta 1922 v Uradnem listu.

— g Ali je dovoljeno zvišanje dimnikarskih tarif? Naročnik našega lista nam piše: V novih hišah imajo takozvane angleške dimnike, ki so ozki in okrogli in se morajo vsak mesec ometati. Temu nasproti pa imajo vse stare hiše zelo visoke štirioklate dimnike, ki pa se ometajo vsake tri mesece, to je štirikrat v letu. Plača se seveda samo za štirikratno ometanje, ne pa za dvanaestkratno kakor v novih hišah. Se da pa zahtevajo dimnikarji, da mora hišni

posestnik plačati za dvanaestkratno ometanje, katerega pa dimnikar ni nikoli izvršil. Ako mu gospodar reče, da je ta zahteva neupravičena, mu dimnikar svetuje: »Pa zvrnite na stranke to vsoto. Dobro nam je znano, da so to zvišanje tarifov dimnikarji sklenili brez dovoljenja vlade, kar na svojo pest, zato prosimo tem potom g. kraljevega namestnika Ivana Hribarja, da on poseže v to zadevo in odpravi krivico, da bi morali plačevati za dela, ki jih dimnikarji ne izvršujejo.« — Hišni posestniki.

— g Dobava ovsja. Dne 31. avgusta t. l. ob 10. dopoldne se sklene v intendaturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani neposredna pismena pogodba glede dobave 200.000 kg ovsja. Predmetni ovas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

TRŽNINA, UVOZINA.

Z dnem 28. t. m. prične mestna občina ljubljanska pobirati novi davčini, t. j. tržnino in uvoznino.

Tržnino morajo plačevati vsi producenti, sploh vsak, kdor postavi na javnem prostoru, v barakah, lopah, na stojnicah itd. svoje blago na prodajo. Tržnina znaša za stojnice, barake, lope itd. od prostora do 5 kvadr. metrov Din 1.—, do 10 kvadr. metrov Din 2.—, nad 10 kvadr. metrov Din 3.— za vsaki dan. Od male perutnine se bo pobiralo Din —25, od velike perutnine pa Din —50 za vsako glavo. Za drugo blago znaša tarifa pri jerbah, košarah Din —25, pri ročnih vozčkih Din —50, pri vozovih z enim konjem Din 1.—, pri vozovih z dvema konjema Din 2.—.

Uvoznina se pobira od vsega blaga, ki se uvaža v mesto. Blago v teži do 50 kg je uvoznine prosto. Pri teži nad 50 kg bo plačati: do 500 kg od živil Din 1.—, od drugega blaga Din 3.—, do 1000 kg od živil Din 1.50, od drugega blaga Din 5.—, do 2000 kg od živil Din 2.—, od drugega blaga Din 8.—, do 2500 kg od živil 2.50, od drugega blaga Din 12.—, do 3500 kg od živil Din 3.—, od drugega blaga Din 24.—, od vagona živil Din 10.—, od drugega blaga Din 60.—.

Vsak avtomobil, osebni in tovarni, plača ob vstopu v mesto Din 2.—, če pa je naložen, plača uvoznino po predstojeli tarifi.

Rudišče manganovca na Šmarjetni gori pri Kranju.

Manganova ruda ima v gotovem oziru na Kranjskem slavno preteklost. Na Gorenjskem se je dobivala ruda, iz katere se je v Javorniku prvič proizvajalo do takrat nepoznan ferromangan. Dobivanje manganove rude je v teh krajih zavzemalo svojčas važno mesto v rudarski industriji. Najbolj znana nahajališča so bila na Begunščici, Jesenovem in pa na Šmarjetni gori. Ti viri so zalagali našo nekdanjo razvito domačo železno industrijo na Savi, v Kropi, v Železnikih in Kamni gorici z rudo, ki je tvorila izvrstno primes železnih rudí jo napravila lahko topljivo in dala železu lastnosti, da je slovelo daleč po svetu.

Eno teh važnih rudišč se je — kakor omenjeno — nahajalo tudi na Šmarjetni gori. Stare listine pričajo, da se je tu kopala ruda že začetkom devetnajstega stoletja. Zlasti pa je tu oživel rudarstvo, ko je Ivan Toman, rudniški posestnik in ravnatelj železarne v Kamni gorici spoznal izbornost vrednost te manganove rude in jo je začel pridobivati v več rojih zaeno z rjavim železovcem v rednem obratu.

Rudo je topil v plavžih v Kamni gorici. Leta 1862 mu je bilo podeljenih 5 jamskih mer kar dokazuje, da je moralo ugotovljeno rudišče zavzemati precejšnje dimenzije. Dobivanje je bilo izredno lahko. Kopalo se je s strguljo in s krampom. En delavec je v 1 šturi, kakor pripovedujejo stari spisi, izkopal brez težave 15 q rude. Ni manj ugodna je bila lega na severnem pobočju Šmarjetne gore, kjer se je brez težav radi enakomernega strma spuščala na primitivne sanke natovljena ruda v dolino. Odtod se je odvažala z navadnimi vozovi v 4 ure oddaljeno Kamno gorico. Kljub precejšnji razdalji so znašali transportni in proizvodni stroški samo 40 krajcarjev na dan na en q. Ker je ruda bila za naše razmere jakob dobre kvalitete, so bili dani vsi pogoji za industrijo, ki je donosala lepe dohodke. Žal je došla kmalu močna tuja konkurenca. Bogače rude iz prostranstva rudišč v Kavkazu so poplavile trg in vedno bolj in bolj ovirale razvoj domače industrije, ki je končno prenehala. Tega ni bilo krivo pa osiromašenje rudišča, temveč takratna obratna sredstva, ki so bila tačas v naših krajih vsled pomanjkanja zadostnega kapitala prav zelo enostavna. In tako se je morala lepo vzcvetela industrija umakniti tuji konkurenci. In pri tem je ostalo tja do zadnjih časov.

Dandanes so se prilike spremenile. Glavni konkurent v Kavkazu je vsled tomanjših skrajno neurjenih razmer zapustil svetovni trg in za nekaj časa ne prihaja v poštev. To spremembo na svetovnem trgu občuti zlasti težka belgijska in nemška industrija. In vsled tega iščeta v medsebojni mrličini tekmi novih virov, ki naj bi zopet izpolnili nastalo vrzel in odpomogli splošnemu pomanjkanju manganove rude. Povpraševanje po manganu je veliko in ponujajo se visoke cene tudi za ne prvostvorne rude. Gotovo je sedaj zelo priljubeno pa tudi potrebno vzbuditi zanimanje za marsikako obnovo rudarskega raziskovanja v naših podzemskih — bogastvih.

Manganovo rudišče na Šmarjetni gori, ki se je v večjem obsegu izkori-

ščalo le malo časa, mora biti še precej neizžrpano. Mangan se nahaja tu — zaeno z malo množino rjavega železovca — dokaj enakomerno, deloma v velikih ležajih, deloma pa v žilah preko en meter debelosti v glinastem temnem škrljevcu, ki tvori močno plast v trijadnem apnenecu. Rudišče brazdi v smeri 3 h 7° in pada pod strmim naklonom 75° konkordantno s pobočjem Šarjetne gore proti severu. Te podatke povzemamo iz starih zanimivih listin.

Eden glavnih rojev se nahaja v smeri 22h prilleno 400 m oddaljen od hiše št. 7 na Šmarjetni gori. Dohod je zasut. Med zruševino pa je opaziti še precej dobro ohranjen skopčec in stojki vhodne stanice. Iz precej dobro ohranjenega lesa se da sklepati, da je rov bržčas nedostopen samo neposredno pri vhodu, da pa je globlje v notranjosti, kjer je manj izpostavljen zunanjim vplivom več ali manj odprt. Z malimi stroški bi se dalo torej rov popolnoma odpreti ali pa poškodovano tesarbo v notranjosti popraviti in začeti z nadaljevanjem obrata, ki je zadosti dolgo počival.

Pred rovom leži na odvališču najmanj 5 m³ dobre manganove rude, ki vsebuje približno 30 % mangana.

Transport rude po hribu navzdol bi bil enostaven. Tik od odvališča se vleče edino ob vrhu nekoliko zarasla stara drča, ki drži v dolino na severnem obronku Šmarjetne gore. Enostavna spuščalna naprava na tračnicah ali po vrvi bi popolnoma ustrezala svojem namenu. V dolini pa bi se zgradila kratka konjska železnica ali pa bi se ruda dovažala s tovarnimi avtomobili v bližnjo železniško postajo v Kranju. Brez velikih izdatkov in brez dragih naprav bi se torej ruda lahko spravila na eno za izvoz najvažnejši prog.

Za obnovljenje obratovanja tega rudnika se zanima — kakor se nam poroča — inozemski, zlasti nemški kapital. Opozorjamo tedaj naše industrijske kroge, naj ne dopuste, pa tudi ne zakrivajo, da bi zopet en del našega narodnega bogastva prešel v tuje roke, ki bi spričo naših dolgih obrazov grabile ogromna bogastva iz lične in dične naše Šmarjetne gore.

Solstvo.

— Na realni gimnaziji v Novem mestu se prične šolsko leto 1922/23 dne 14. septembra t. l. ob 8. z mašo. Učenci, ki žele vstopiti v prvi razred, naj se zglasijo dne 12. septembra t. l. od 10. do 12. ali 13. septembra od 8. do 9. ter naj prineso s seboj obiskovalno izpričevalo in krstni list. Vpis se lahko izvrši tudi pismeno. Sprejemni izpiti se vrše 13. septembra ob 9. zjutraj. Repetenti v 1. razredu ter učenci in učenke v ostale razrede se vpisujejo 12. septembra od 8. do 10. ter 13. septembra od 9. do 12. Ponavljalci, naknadni, sprejemni in izredni izpiti se vrše v dobi od 9. do 13. septembra.

— Srednja šola za lesno industrijo. Poročajo nam, da bo v tekočem letu ministrstvo trgovine in industrije, odsek za Bosno in Hercegovino, otvorilo v Drvarju toll potrebno šolo za lesno industrijo. Sprejemni izpiti se bodo dijaki, ki so z uspehom končali štiri razrede srednje šole. Poduk bo trajal 4 leta. Cilj te šole je, dijake teoretično in praktično izučiti v vseh važnejših panogah lesne industrije. Šola bo združena z internatom. Opozorjamo na to važno ustanovitev vse zainteresirane, posebno industrijske kroge, v želji, da se pravočasno zavežejo za to, da bo ta zavod služil zavpomen in ne morebiti le lokalnim koristim.

Dopisi.

— Podražanje v mariborskih kavarnah. Iz Maribora nam pišejo: Kakor že znano, so mariborske kavarne zopet podražile najbolj potrebne pijače: mleko, belo kavo, čokolado itd. za dve kroni. Svočas se je vsako podražanje tudi v kavarnah reguliralo pod kontrolo oblasti. Odkar je mestnemu magistratu odzvet tudi obrtni referat, se zdi, kot bi bili Mariborčani »vogelfrei«. Kadar in kakor se komu zljubi, proglasi kar preko noči podražanje najpotrebnejših živil, ako je tudi upravičeno, za to se nič ne zmeni. Na ta način so vse ankete za pobiranje draginje iluzorne. Ali ni nikogar, ki bi tem nezdravim razmeram napravil konec?

— Izvoz štajerske živine. Iz Maribora nam pišejo: Ob času, ko vpijemo o veliki draginji, se mariborski mesni izvozničarji, med njim posebno Kirbsch, Achtig, Berchtold i. dr. žurijo čim največ najboljše živine spraviti preko meje. Ker je čehoslovaška valuta zanje najbolj ugodna, so našli stike tudi na Čehoslovaško. V ponedeljek je odšlo iz Maribora 40 vagonov take živine. Na živinskem sejmu v terek je veleizvoznik Kirbsch forstnal nakup živine za nove izvoze. Kaj, če bi obrtna oblast se nekoliko zanimala za to izvozno družbo, od katere mesto Maribor dosedaj ni imelo drugega nič, kakor da venomer podražujejo meso za konsumenta, a obenem tudi uničujejo male mesarje, ki ne razpolagajo z milijoni za nakup živine za domačo potrebo?

— Pomanjkanje vode v Mariboru. V Mariboru se vedno bolj in bolj občuti pomanjkanje vode in če ne bo kmalu dovolj dežja, bo mestni magistrat primoran izdati radi vporabe vode odločne odredbe. Prepovedano pa je že sedaj jemati vodo iz vodovoda ter jo prenašati z enega zemljišča na drugo. Oni, ki se ne bodo ravnali po tem odredbah, bodo najstrožje kaznovani.

Tužna Istra, joč, joč, joč;
ko bo solz do vrha polna kupa,
bo srce do vrha polno upa,
da Ti odrešenja dan napočiti.

Kultura.

— Šentjakobski gledališki oder sprejema za sezono 1922/23, ki se prične dne 16. septembra, nove članice in člane, ki mislijo napredno, čutljivo zmožnosti in veselje do gledališke umetnosti ter so voljni sodelovati po nareku nesebičnosti in idealizma. Reflektira se predvsem na inteligenco. Pismene prijave naj se vpošljejo najkasneje do 1. septembra na naslov: Šentjakobski gledališki oder, Florijanska ulica št. 27/1.

— Badiura R. — Jugoslovenske alpe, I. del: Slovenija. Praktičen vodnik za zdravilišča, letovišča, kopališča, prirodne znamenitosti, izlete in alpske ture. Založil lg. pl. Kleinmayr in Fed. Bamberg v Ljubljani. Cena Din. 110.—. Rdeče vezana knjiga ima 514 strani. Ta slovenski »Baedeker« ima 74 slik, posnetih po najboljših slovenskih fotografijah, 7 zemljevidov, in sicer: pregledno karto Slovenije, načrt mesta Ljubljana, Gorenjo Savsko dolino, Julijske Alpe (osojna in prisojna stran), Savinske alpe, Kamniške Alpe ter Dolenjsko in Notranjsko; je urejen v obliki svetovnlj vodnikov ter ima sledečo vsebino: A. Informativni del: Navodila k uporabi vodnika, promet tavelcev, turistična, lov, občni pregled prirodnih lepot in znamenitosti v Sloveniji, pregled gora in alpskih tur, pregled planinskih zavetišč S. P. D., pregled poštini voženj in avtomobilnih prog. B. Vodnik (topografski del) opisuje železniške proge in ceste v 19 smereh in kazalo. Pri vsakem kraju so navedeni: dohod, položaj, posebnosti kraja, zgodovinski podatki, okolica, statistika, promet, uradi. Sole, zavodi, društva, trgovine, industrija, domača obrt, denarni zavodi, oskrba, cestni promet, kopališča, sprehodi, izleti in planinske ture. Podatki so vsi natančni, ker je pisec vodnika kraje in skoraj vsa pota opisal na licu mesta z lastnim opazovanjem, mnogo podatkov pa je dobil tudi od raznih sodrujnikov. Knjiga vsebuje ogromno gradivo ter izpolnjuje veliko praznino v jugoslovenski literaturi. Knjiga je pisana v srbohrvaščini, za Slovence pa je še poseben tolmač manj razumljivih besed. Vodnik bo dobro služil vsem vrstam potnikov, ne samo turistom alpinistom nego tudi onim, ki obiskujejo letovišča, kopališča, zdravilišča in ostale kraje, ter si s tem prihranijo popraševanje po raznih krajih, s čimer se trati čas in denar. Veseli moramo torej biti, da smo dobili tako izbornega in povsem zanesljivega vodnika po Sloveniji, katerega najtopleje priporočamo. Badiura pa, ki se ni ustrašil dolgih potovanj za nabiranje mnogovrstnega gradiva, čestitamo na krasno uspelem in zelo potrebnem delu, ki bo gotovo izdatno pospešilo naš tujski promet.

— Književni honorarji »Matice Hrvatske«. Na zadnjem izrednem obnem zboru »Matice Hrvatske« so odredili sledeče honorarje za književna dela, ki izidejo v 5000 izvodih: za izvrstna pesniška dela 2400 K, za prevedena pesniška dela 900 K, za izvrstno prozo 1600 K, za prevedeno prozo 600 K.

— Proslava 350letnice smrti Petra Hektoroviča se je vršila v nedeljo dne 20. t. m. v Starem gradu na otoku Hvaru. Ob tej priliki so odkrili njegovi rojaki na kult »Tvrđal«, ki jo je zgradil pesnik proti turškim napadom, spominsko ploščo.

— Pričetek sezone v praškem Narodnem gledališču. V Narodnem divadlu se odrti sezona 26. t. m. z uprizoritvijo »Labodjevo jezero«. Istočasno se odrti sezona tudi v Stavovskem divadlu z uprizoritvijo veseligr »Univerzalni dedič«.

— Nova slovaška revija. V Pragi je pričel izhajati »Sbornik«, časopis za slovaške filološke, zgodovinske in literarne študije.

— Jubilej bojevnika za enotno vse-slovensko stenografijo. 19. t. m. je praznoval znani češki stenograf Josip Dittich svoj 75. rojstni dan. Bil je eden prvih, ki se je bavil z idejo enotne vse-slovenske stenografije. O tej ideji je napisal tudi knjigo »Poskus enotne slovenske stenografije«.

— Francoski zgodovinar Ernest Lavisse je umrl 18. t. m. v Parizu. Pokojnik je poučeval od l. 1875 naprej na pariški »Ecole normale supérieure«, l. 1888 je bil imenovan za profesorja novejšje zgodovine na »Faculté des lettres«, l. 1892 pa je postal član francoske akademije. Lavisse je znan zlasti po svojih zgodovinskih razpravah o Nemčiji.

— Mednarodno društvo za moderno glabo se je ustanovilo pod predsedstvom angleškega glasbenega učenjaka profesorja Denta. V pripravljalni odbor so bili izvoljeni zastopniki skoraj vseh kulturnih narodov. Za Češkoslovaško je bil izvoljen dr. V. Štepan.

— Prireditvev Jugosloven. Matice v Domžalah. Dne 3. septembra t. l. se vrši na vrtu Nove pošte v Domžalah s sodelovanjem domažalske godbe javna tombola in veselica v prid Jugoslovanski Matici, katero priredi podružnica Jugoslovenske Matice za Domžale in Radomlje. Prosimo Domžalce, kakor tudi okolčane, naj kolikor moreče prispevajo za dobičke, da bo tombola in veselica uspela čim najbolj.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 23. avgusta 1922.

— Občinske volitve v Ljubljani. Priprave za občinske volitve v Ljubljani so v polnem teku. Te dni se razgrnejo volilni imeniki v splošen vpogled. Opozorjamo somišljenike, naj se prepričajo, ako so vpisani v imenike. Kakor je znano, bi se imele volitve vršiti meseca oktobra. Ker se pa do tega roka ne morejo izvršiti vse potrebne priprave, je mestni magistrat stavil, kakor smo informirani, pokrajinski vladi predlog, naj se volitve odgode do tlej, da se lahko v redu izvede reklamacijsko postopanje in vse druge priprave. Ako vlada odloži ta predlog, o čimer pač ni dvomiti, se bodo volitve v občinski svet ljubljanski vršile v drugi polovici meseca novembra ali pa začetkom decembra.

— G. namestnik Ivan Hribar je radi rudarske stavke prekinil svoj dopust ter zopet prevzel vodstvo poslov pokrajinske vlade.

— Sprememba v vodstvu ljubljanske bolnice? Poročajo nam: »Ravnatelj ljubljanske bolnice dr. Alojzij Kratkeher je vložil prošnjo za stalno upokoženje.« Informirali smo se o tej vesti in izvedeli, da je točna. Kaj je napotilo dr. Kratkeherja, ki je na čelu tega zavoda že par let, da zapušta svoje mesto, nam ni znano.

— Stavka rudarjev še vedno traja. Vest, da je večina stavkajočih odšla v tujino, niso resnične, takisto tudi ne odgovorja resnici trditve, da zasluži rudar dnevno povprečno samo 70 kron. Oboje smo zabeležili v dobri veri, a smo se prepričali, da se je nas v tem pogledu varalo. Ako je stvar dobra, ali jo potreba takih sredstev? Stavka je za naše gospodinjstvo življenje silen udarec, ki bo imel katastrofalne posledice, ako se štrajk čim prej ne konča. Slejkotprej stojimo na stališču, da je vsak pošten delavec vreden poštenega plačila, nedopustno pa se nam zdi, da bi se ti delavci v njihovih social. težnjah izrabljali v politične namene ali pa naravnost za borbo proti državi. Čim bi se uverili, da igrajo pri tej stavki glavno vlogo politični, protidržavni motivi, bi morali temeljito korigirati tudi svoje doseganje stališče napram delavski akciji.

— Klerikalizem proti izobrazbi. Iz št. Vida nad Ljubljano nam poročajo: Tukajšnji krajni šolski svet je soglasno sklenil, da se z novim šolskim letom otvori na tukajšnji šoli prvi meščanski razred, ki naj se letno povišuje do vseh razredov. Dani so pogoji, ker je nad 600 učencev in zadosti učnih sob za meščanske razrede. Občina plača le učila, katera stanejo za vse razrede okroglo 30 tisoč kron, o čemer sklepa občinski odbor. Ko je dični dekan Zabret zvedel za stvar, je takoj dal sklicati klubovo sejo klerikalnih odbornikov, med katerimi sedi tudi profesor škofovih zavodov Samsa. Na inicijativu teh dveh je klub sklenil, da glasuje proti dovolitvi otvoritve meščanske šole pri zato razpisani občinski seji. Odborniki tega kluba, ki imajo otroke, pravijo, da bi radi glasovali za, a ne smejo, pod pritiskom dekana Zabreta in profesorja Samsa. Tem odbornikom ni zameriti, ker so v takem temnem ozračju vzgojeni, opozarjamo pa višjo šolsko oblast na g. dekana Zabreta, ki ima pri nji veliko zaslonbo, kot pristaš šole in voditelj izobrazbe, kadar moleduje pri višjih šolnikih, v lastni občini pa naravnost ruje proti napredku in izobrazbi mladine nižjih slojev, ki nimajo sredstev, da bi dali svoje otroke v mesto izobraziti.

— Rovarenje po nekaterih osnovnih šolah v Prekmurju. Ministrstvo prosvete je pred kratim poslalo vsem podrejenim višjim šol. svetom, odnosno oddelkom za prosveto pri pokrajinskih upravnih ukaz, da naj se po obmejnih ljudskih šolah strogo zasleduje tiste učitelje in roditelje, ki rovarijo proti državi in nastitji na ta način, da hujšajo otroke, naj trgajo iz učnih knjig vladarjeve slike in polnijo tekste z nepatriotičnimi opazkami. Proti takim protidržavnim elementom se bo postopalo z eksemplaričnimi kaznimi.

— Volilni imeniki ljubljanski. Danes je dal mestni magistrat ljubljanski nabiti razglas, da so stalni volilni imeniki za volitve v občinski svet in v narodno skupščino od 21. t. m. naprej stalno vsak dan od 8.—14. razgrnjeni vsakomur na vpogled.

— Čemu to? Pišejo nam: G. Kratkeher je uredil v kazinskem poslopu prekrasno restavracijo, ki dela čast našemu mestu. Snoči med 9. in 10. zvečer je večja družba hotela v restavracijo, a je našla hišna vrata zatvorjena, v veži pa se je oglašala vojaška straža, češ da je vstop zabranjen. Vprašamo, ali je upravičljivo, da dela vojaška oblast take neprimarne obrtniku, ki je že tolikokrat pokazal svojo vdanost in ljubezen do države in ki je žrtvoval za podjetje že tolike milijone? Takšno postopanje je vse obsežno vredno, ker je močno podobno škikani. Pričakujemo, da se kaj takega ne bo več prigodilo.

— Zdravnik dr. Sedlaček ordinira zvečer na Ljutomeru, Stari trg št. 29.

— Shod jugoslovenskih železničarjev. Od vseh železničarskih organizacij je bil v mnogobrojnem številu obiskan železničarski shod, ki so ga bili sklicali snoči ob 19.30 v Mestni dom jugoslovenski železničarji. Glavni poročevalec posl. Ivan Deržić je obširno in dolgočasno razpravljao o fazah gibanja železničarjev za izboljšanje gnetnega položaja, kakor tudi o saobračalni politiki narodnoželezničarskih organizacij. Govornik je ostro napadel ministra saobračaja, ironiziral pa je poskušal tudi politiko finančnega ministra. Ker je mestoma napadal ostale organizacije, so mu nekateri ugovarjali. Shod v celokupnosti ni imel pozitivnega uspeha. Shod je imel le edini namen, da se zopet ustanovi in sklene nova koalicijska vseh strokovnih železničarskih organizacij, ker je bila prejšnja razbita po krivdi gotovih agitatorjev.

— Smrtna kosa. V Mokronogu pri svojih starših je umrla g. Ana Demšar roj. Pleskovič, okr. viš. živnozdravnika soproga v Litiji. Pokojna je bila vzorno dobra žena in zavedna rodoljubka. Kadar so se napravile veselice v Litiji v narodne ali dobrodelne namene, vselej je rada pomagala če je imela čas in ji je dopustilo nje rahlo zdravje. Bila je tudi članica Ciril-Metodove podružnice v Litiji in Splošnega ženskega društva v Ljubljani. Naj mirno počiva v rodni zemlji. Nie soproga, ki je izgubila blago ženo in vsem nje sorodnikom iskreno sožalje.

— Smrtna kosa. V Ljubljani je umrl poduradnik drž. železnice gosp. Alojzij Iskra, v Kamniku gostilničar in posestnik Josip Richter, v Dobu je pa umrla rodbini Matičič hčerka Nadica. Blag jim spomin!

— Pozor, čebelarji! Izkaznice za obiskovalce razstave ob južni železnici so se razposlale. Državna železnica pa dotične prošnje še ni rešila. Vsekakor pa pričakujemo ugodne rešitve in bomo skrbeli, da jih priprave sprejmejo pravočasno. Izkaznice veljajo samo za vozno olatšavo, ne pa kot vstopnice na razstavo. Vstopnice se bodo dobile pri blagajni. Vstop h kongresu je vsakomur prost. Delegati podružnic dobe izkaznice za polovično vožnjo pri svojih podružnicah, pooblastila naj jim izstavijo podružnice. Rok za prijavo za razstavo je sicer potekel. Kljub temu pa lahko še vsakdo razstavi brez prijave. Vsi predmeti naj bodo najkasneje do 1. septembra v Ljubljani (lelej okrožnico). Vsem podružnicam smo danes razposlali plakate za razstavo. Prosimo, da se takoj kolokvansi s kolkom 5 para nabijejo. Dne 8. septembra bo na razstavišču semeni za med in vosek. Čebelarji, ki imajo med na prodaj, naj prinesejo vzorce. Interesente, ki žele kupiti med in vosek, vabimo, da se v velikem številu tega semnja udeležijo.

— Za dijake, ki bi hoteli v Ženevo. Rektorat ženevskega vseučilišča je odločil, da revni dijaki iz naše kraljevine, ki bi posejali omenjeno vseučilišče, lahko plačujejo vse pristojbine za kolegino, seminarje, laboratorije itd. s kurzom dinar ali pari švic. franku (1 dinar = 1 švic. frank), to pa samo oni dijaki, ki bi imeli v to svrhu priporočilo katerega našega vseučilišča ali druge visoke šole, da so po študijskih uspehih in po gnetnem položaju vredni tekega postupa.

— Kdor se želi udeležiti dirke in živinorejske razstave ob priliki kmetskega praznika na Bledu in to dne 8. septembra, dobi izkaznico za polovično vožnjo pri »Kmetijski družbi za Slovenijo« v Ljubljani (Turjaški trg št. 3) ali v tajništvo SKS v Ljubljani, Celju, Mariboru in Ptuj. Izkaznica velja 1 Dinar.

— Glorija. Prijatelj našega lista nam piše: Lepo mavrično prikazen, ki jo je svojčas opazoval ljubiteljski prirode, sedaj pokoljni župnik Menginger, na Golem in jo imenoval »Glorijo«, so videli turisti dne 19. avgusta na Koprskem sedlu. Ko je po vsednem deževju na večer solnce predlo oblake, se je uprlo v megle v jarku proti Bistriški dolini. Zdajci so dobile sence turistov, ki so stali na robu, ki loči Bistriško dolino od Kokske, lepe mavrične barve, poluliptične obrobke, ki so se dvigali vedno višje, tako da je stal napolejš vsak turist v lepem eliptičnem sedmerobarvnem okviru. Pozneje se je fenomen raztegnil preko vsega jarka v obliki oboka, ki je slonel na eni strani na Grintovčevih, na drugi pa na Grebenovih stenah.

— Turisti pravilo, da so videli ta optični pojav le še na Malem Triglavu.

— Zdravstveno stanje mesta Ljubljane. Tedenski zdravstveni izkaz za dobo od 13. do 19. t. m. izkazuje to-le statistiko: Umrla je 30 oseb, od teh 17 domačinov in 13 tujcev. Smrtni vzroki: jetnika 7, škrlatica 1, srčna hiba 3, rak 1, smrtni poškodbi 2, drugi nalezljivi bolezni 2, drugi naravni smrtni vzroki 14. Med tem časom se je rodilo 22 otrok in sicer 13 dečkov in 8 deklic, mrtvorojen 1. Naznanih nalezljivih bolezni: 7 slučen je griže, med temi 1 voljak.

— Glas iz občinstva. Stanovanci v Zadrugi niti nam pišejo: Že nekaterekrat so nam napravili ponočno serenado pijanci, ki okoli polnoči pojo podoknico neki gospodični. Da, če bi bilo to petje, kakor se spodobi, bi človek še nič ne rekel, če ga prebude iz najlepšega spanja, toda to ni petje, to je rjovenje, ki mora spraviti iz ravnotežja vsakega. Svetujemo onim gospodom, da se za naprej odpovedo takim ponočnim serenadam, sicer bodo dobili nepriljeten tuš.

— Razne tatvine. Aretiran je bil Ivan Istenič, ki je posestniku Ivanu Perku ukradel dva dežna plašča. — Neznani vlomilci so 16. t. m. med opoldanskimi urami vlomili v trgovino Angele

Škuli na Poljanski cesti in odnesli 3000 kron denarja. — Neznani žepar je ojalšal Vaclava Bloha iz Plznji na Češkem za 2000 K. — Med opoldanskimi urami se najraje dogajajo vlomilci v trgovine. Tako je bilo 19. t. m. vlomljeno pri Bertu Sevar na Sv. Jakoba trgu in odneseno iz blagajne 1012 K denarja. — Hotelirju Ignaciju Paru z Jesenic je bila ukradena 60.000 K vredna zlata ura. — Skladščnemu mojstru Franu Zupančiču pa srebrna ura z obeskom, vredna 6000 K.

— Pijančevanje v Mariboru. V Mariboru je na tisoče in tisoče ljudi, ki trpe pomanjkanje in mnogi od njih tudi lakoto, na drugi strani pa je tudi mnogo takih, ki pijančujejo neprenehoma in razgrajajo molto s kričanjem in vpijem nočni mir. Politja je proti tem jela sedaj postopati z vso strogostjo. To je prav in prav bi tudi bilo, da bi se naložile takim veselivcem občutne denarne globe, ki bi se naj porabila le za dobrodelne namene.

— Micka Kovačeva. Po katoliškem shodu v Mariboru je začutila Micka Kovač iz Bresterice prav hudo lakoto in žejo. Jadrno jo je ubrala v gostilno »Pri zlatem konjčku« in si privoščila slastno kosilo ter polič najboljšega vina. Vse bi bilo v redu, samo naša Micka, ki dela čast svojem imenu, je skušala s »ceho« popihati, v čemur pa se ni strinjal natak, ki jo je ubral za njo. Micka Kovač pa je imela to smolo, da se pri divjem begu zaletela v stražnika, ki je takoj spoznal situacijo in jo povabil s seboj.

ROPARSKI NAPAD — ROPAR USTRELJEN.

Včeraj popoldne se je peljal znani posestnik in gostilničar Koprivec p. d. Tišlar iz Grosupljeja proti Krki. Odpravil se je z doma, da pretoči na Dolenskem nakupljeno vino. Pri sebi je seveda imel vočjo svoto denarja. Ko se je vozil skozi gozd med Grosupljem in Vel. Gabrom — bilo je okrog 17. popoldne — je naenkrat neki neznanec skočil od zadaj na njegov voz, ga zagrabil in kričoč »denar sem ali življenje« zahteval, da mu izroči denar, ki ga je imel pri sebi. Zavedajoč se, da ima pri sebi revolver, je Koprivec, še predno je mogel napadalec to preprečiti, potegnil samokres in ga sprožil. Počil je strel in napadalec je telebnil z voza. Koprivec je na to pognal konje in v divjem diru vozil proti Velikemu Gabru. Med pota je srečal avtomobil, v katerem sta sedela v. svet. Pavlin in Popovič ml. iz Ljubljane, ga ustavil in gospodoma povedal, kaj se je zgodilo. Pavlin in Popovič sta se takoj odpeljala proti Grosupljemu ter res našli na opisanem mestu ležati neznanega moža. Neznane, ki je ležal na obrazu, je bil že mrtve, vendar pa še tople. Kroglja ga je zadela v usta, iz katerih je curljala še kri. Mož je imel moder predpasnik, ki je bil na prsih ožgan. Gospoda sta mrtvega prenesla na cestni rob ter na to odhitela v Grosuplje, kjer sta o dogodku obvestila orožniško postajo. Identiteta ustreljenega neznanca se ni dala ugotoviti.

Sokolstvo.

— Sokol Ljubljana II. vabi svoje člane in članice na prijateljski sestanek, ki se vrši v četrtek, dne 24. avgusta ob 20. uri v salonu pri Mraku na Rimski cesti. Pridite polnoštevilno! — Odbor.

— Društvo za zgradbo Sokolskega doma v Spodnji Šiški preloži iz tehničnih razlogov javno tombolo na 8. september. (V slučaju slabegv remena pa na 10. septembra.) Pričetek vsakokrat ob 15. Odbor.

— Rajhenburški Sokol priredi v nedeljo, dne 10. septembra ob 15. uri javni nastop. Vstopnina na telovadišče 2 Din, sedezji po 4 Din. Narodnjaki krasnega Posavja se vabijo na to domačo prireditev, ki bo gotovo vsakomur posetniku ostala v najprijetnejšem spominu. Zdravo!

Turistička in šport.

— Klub kolesarjev in motociklistov »Mrija« v Ljubljani priredi v nedeljo dne 27. t. m. medklubsko kolesarsko dirko na progi Ljubljana — Vransko — Braslovče — Gomilsko — Šoštanj 80 km. Startajo tri skupine in sicer seniorji ob 10.30 — težka ob 10.55, lahka ob 11. pri 1 km na Dunajski cesti. Cilj v Šoštanju pri gostilni na Skalci — približno ob 13.30. Za vsako skupino so razpisana po tri častna darila. Prijavnina v znesku 2 D se sprejema v klubovi katarni »Prešeren« do sobote 26. t. m. in do 22. ter na štartu proti dvakratni prijavnini. V Šoštanju se vrše popoldne tekme na aparatih ter športno družabna zabava in se ob isti priliki zmagovalcem razdele darila. Dirka se vrši ob vsakem vremenu.

— Temni prostor društva Atena (preje Zensko telovadno društvo) je otvoren. One cenjene družbe in gojence, ki so se svoječasno priglasile za igranje, naj se zglasijo v sredo 23. t. m. in v četrtek 24. od 8. do 8. zvečer na športnem prostoru pod Tiroljem, da se jim po želji oddelijo ure in sprejemajo tudi priglasit novincev, brez razlike stanu, ki imajo veselje za te lepi in zdravi sport. Začetniki, ki nimajo lastnih loparjev in žog, jih dobe pri društvu proti malenkostni odškodnini. Preskrbljeno je tudi za brezplačni poduk. Društvo Atena je povečalo prejšnji tenisprostor in zgradilo poleg njega še enega novega, tako da sta oba prostora primerna za turnir in oddih na svežem, brezpraznem zraku.

Najnovejša poročila. Konferenca male antante.

GLAVNI PROBLEMI MALE ANTEANTE. — ZVEZA Z AVSTRIJO? — VZNE-MIRJENJE NA MADŽARSKEM.

— Praga, 23. avgusta. (Izv.) Konferenca državnikov male antante je po uradni obliki objavah definitivno določena za 27. t. m. v češkoslovaškem zunanjem ministrstvu v Pragi.

— Praga, 23. avgusta. (Izv.) Kakor javljajo iz Bukarešte, odpotuje zunanji minister Duca v Prago 25. t. m.

— Beograd, 23. avgusta. (Izv.) Zunanji minister dr. Ninčić odpotuje 24. t. m. v spremstvu tajnika Milovanovića v Prago na konferenco male antante.

— Dunaj, 22. avgusta. (Izv.) Današnji »Abend« priobčuje iz Budimpešte poročilo o velikem vznemirjenju madžarskih vodilnih krogov o potovanju kancelarja dr. Seipla v Prago in o konferenci male antante sploh. List veli: Na izredni seji ministrskega sveta je bilo včeraj sklenjeno, da madžarska vlada vložil protest pri vrhovnem svetu radi praških pogajanj zveznega kancelarja. Hkrati je vlada naročila dunajskemu zastopniku madžarskega poslanika, da se mormira pri avstrijski vladi o ciljih potovanja kancelarja v Prago in v gotovem slučaju da izjavi, da se iz tiska razvidni, čuji pogajanj ne strinjajo z določili trianonske pogodbe. Madžarska vlada ne more dalje mirno smotriti poteka pogajanj. Enako naročilo je prejel tudi madžarski poslanik v Pragi.

— Budimpešta, 22. avgusta. (Izv.) Splošno smatra vse madžarsko časopisje pogajanja dr. Seipla v Pragi za načrt, zasnovan proti Madžarski. Vladni »Az Ujsag«, glasilu grofa Bethlena, veli v ogorčenem tonu: »Avstrija se je vrgla v naročje Češkoslovaške! Zveza s Čehi pomenja udeistvitve slovanskega koridorja. Madžarska vlada se opravičeno boji, da bo Madžarska po tesnejši zvezi Avstrije s Češkoslovaško obdana z neprodinim obrocom, da bo na milost in nemilost izročena eventualni blokadi, ki omogoča mali antanti

PRIBOD MINISTRskega PREDSEDNIKA PAŠIČA V MARIJANSKE LAZNI.

— Marijanske Lazni, 22. avgusta. (Č. T. K.) Danes popoldne je semkaj prispel jugoslovenski ministrski predsednik Nikola Pašić v spremstvu številnega uradniškega štaba, okoli 20 uradnikov.

— Praga, 23. avgusta. (Izv.) Ministrski predsednik Pašić je dospel v Marijanske Lazni. Z istim vlakom je prispel v Marijanske Lazni tudi praški poslanik kraljevine SHS dr. Bogumil Vošnjak s poslaniškim osebjem. Na kolodvoru je ministrskega predsednika pozdravil praški romunski poslanik Hiott, dalje tudi kraljev pribočnik Pogačnik. Kralj in Pašić sta nato imela v kraljevih apartementih gradica »Weimar« daljši razgovor.

— Marijanske Lazni, 23. avgusta. (Izv.) Danes se prične konferenca ministrskih predsednikov Pašića in dr. Beneša. Glavna točka konferenci je sklep in razširjenje zvezne pogodbe med obema državama.

SKUPŠČINA ZVEZE NARODOV V ŽENEVI.

— Pariz, 23. avgusta. (Izv.) »Matin« javlja iz Ženeve: Skupščina Zveze narodov je sklicana za 30. avgusta t. l. na XX. sejo. Skupščina bo razpravljala razne probleme. Trajala bo tri do štiri dni. V glavnem gre za ureditev mej med Jugoslavijo, Avstrijo in Madžarsko.

KONFLIKT MED BAVARSKO IN BERLINSKIM IZRAVNAV.

— Berlin, 23. avgusta. (Izv.) Bavarski poslanik v Berlinu Praeger je izjavil državnemu kancelarju, da je spor med Berlinom in Bavarsko odstranjen, ker je Bavarska odobrila sklenjeni sporazum. Na Bavarskem stopi v veljavo državni zakon o zaščiti drzave.

Borzna poročila.

— Zagreb, 23. avgusta. (Izv.) Zaključek Devize: Curih 15.80, 16.50, Pariz 6.92, London 377.—, 395.—, Berlin 6.70, 7.—, Dunaj 0.925, 0.975, Praga 2.65, 2.92, Trst 3.75, 3.90, Newyork 83.50, 84.—, Budimpešta 5.10, 5.16. Valute: dolar 82.—, 85.—.

— Curih, 23. avgusta. (Izv.) Predborza: Zagreb 1.50, Berlin 0.415, Dunaj 0.007, Praga 17.50, Budimpešta 0.325, Milan 23.62, London 23.49, Pariz 41.60, Newyork 5.245.

— Curih, 22. avgusta. (Direktno.) Zagreb 1.549, Berlin 0.409, Milan 23.649, London 23.499, Pariz 41.59, Newyork 5.246.

— Trst, 22. avgusta. Beograd 25.50, Berlin 1.90, Praga 70.60, London 99.40, Curih 423.50, Pariz 176.75, Newyork 22.20.

— Praga, 22. avgusta. Beograd 33.50, Berlin 2.325, Milan 138.—, London 134.—, Curih 590.—, Pariz 240.—, Newyork 22.20.

— Berlin, 22. avgusta. Beograd 1450.—, Milan 5825.—, Praga 4000.—, London 5825.—, Newyork 1600.—, Curih 24.825.—, Pariz 10.075.—.

Društvene vesti.

— Zadruga sobo-, črkoslikarjev in pleskarjev urad. naznanja, da je prenesla svoj sedež z Rimske c. 16 na Cesto na gorenjsko železnico št. 7 v prostor gosпода načelnika Jos. Mekinda. Zajedno zgoraj omenjena zadruga naznanja slavnu občinstvu, da se je tokom par mesecev material in delavne moči znatno podražil, valed česar je imenovana zadruga primorana svoje cene zvišati na 100% spomladi razposlanih normalnih cen, kar naj slavno občinstvo blagovolji vpoštovati in vzeti na znanje.

vzak trenotek, da Madžarsko popolnoma obkroži in zapre od ostalega sveta.

— Praga, 22. avgusta. (Izv.) Češko časopisje je začelo sedaj živahno komentirati sestanek male antante v Pragi. Komentarjem priključuje tudi pogajanja avstrijskega kancelarja dr. Seipla z dr. Benešem. V vsej češki javnosti s posebnim povdarkom naglašajo okolnost, da je definitivno razširjenje in sklenitev zvezne pogodbe med državami male antante, Jugoslavije in Češkoslovaške kakor tudi Romunske stopilo v odločilen stadij in da je to vprašanje povsem dozorelo. Trdnost zveze obeh slovanskih držav se bo zrcalila v tem, da bo zveza sklenjena za dobo desetih ali celo dvajsetih let. V pogodbi bodo precizno navedene vse medsebojne obveznosti in pravice, precizno bo določeno medsebojno razmerje, ki bo tvorilo temelj za mir in red v Srednji Evropi in bo določalo sodelovanje na političnem in gospodarskem polju. Pogloblj se dalje dosedanje vezi z Romunsko. Češkoslovaška pogodba z Romunsko, sklenjena dne 21. aprila 1921. ostane dalje v veljavi.

— Budimpešta, 23. avgusta. (Izv.) »Pester Lloyd« komentira dogodke v Pragi in veli: »Madžarska mora biti za vse slučaje pripravljena!«

— Budimpešta, 22. avgusta. (Izv.) Madžarski tisk obširno razpravlja o politični poziciji male antante v sistemu srednjeevropskih držav. Konferenca v Pragi in dalje pogajanja avstrijskega kancelarja dr. Seipla dajejo povod za ostre izpade proti Avstriji in Češkoslovaški. Vsi listi naglašajo nevarnost blokade, s katero je mala antanta v položaju, Madžarsko popolnoma cemerirati od ostalega sveta. — Nekateri listi pa še niso izgubili upanja, da konferenca v Pragi ne obrodi zaželenih sadov. Madžarska še vedno računa na izdatno podporo od strani Italije proti mali antanti.

— Društvo »Soča«, podružnica Novo mesto, ima v nedeljo dne 27. t. m. v gostilni Košak ob 11. sestanek. Poroča društveni predsednik dr. Dinko Puč.

Razne stvari.

• Letalec okoli sveta obolel. Iz Calcutte poročajo, da je letalec okoli sveta major Blake resno obolel in da se mora podvreči težki operaciji. Polet okoli sveta bodo nadaljevali njegovi spremljevalci pod vodstvom kapetana Mocillana.

• Avtomobil za papeža. Milanske katoliške dame so podarile papežu krasen avtomobil. Ob izdelevi na belvederskem dvorišču se je udeležil papež poskusne vožnje. S tem avtomobilom bodo prepeljali loventansko mater božjo meseca septembra v Jakin.

Pozvedbe.

— Gospodična, kateri se je posodila zavlačka v torek 15. t. m. na Gosposvetški cesti, se prosi, naj jo odda dr. Zarniku, Lingarjeva ulica št. 1.

— Zgubila se je v veseljem prostoru v Tirolju dne 12. t. m. rujava ročna torbica s toletno vsebino. Pošten najditelj naj jo odda v upravi »Slov. Narod«.

— Našla se je manjša vsota denarja od čevljarskega mestu do magistrata. Dobi se na Zabajku št. 3/II.

Gospodinja

ali zahtevate pri trgovcu, kjer se strežete, testenine »Pekatete«? So najodličnejše in najbolj izdelek te vrste, in zato zahtevajte jih povsod.

Zelo prijetno pri ribanju hrbita rok nog in celega telesa, kot kosmetikum za negovanje kože zob in ust deluje lekarnarja Fellerja prijetno dišeči »Elsafluid«. Mnogo je močnejši in boljše kakor francosko žganje in že 25 let priljubljen, 3 dvojni steklenice ali 1 špeciialna steklenica skupaj z zamotom in poštincem za 72 kron pošilja: Eugen V. Feller Stubica donja Elsatrg 238 Hrovaškk

Glavni urednik: RASTO PUSTOSLEMSEK. Odgovorni urednik: IVAN PODRZAJ.

Službe kontorista

oz. knjigovodje-zacetnika pri večjem trgovskem podjetju v Ljubljani ali bliznji okolici želi 24-letni absolutni trgovske šole. Pojasnila daje **Vodšek**, Koltovej 72. 6528

Steziške (moderce)

po živolni meri priporoča
ANA BUTTER, Dunajska c. 6/II
polec lekarnice Piccoli. 2130

PAPIRNE SPONKE

Trgovci, industrijalci, pisarne
zahtevajte v papirnih trgovinah samo izdelke domače tverke
TIGER d. z. o. z. LJUBLJANA

Razno perilo

za dame, gospode in deca
priporoča tverdka
A. & E. Skabernè Ljubljana
Mestni trg 10

Avtomobile

kolesa, motorje
pnevmatiko vseh vrst
olie - bencin

in druge potrebšline ima vedno v zalogi
F. Florjančič
Ljubljana.

Dr. IVAN PINTAR

špecialist za ženske bolezni in porodništvo ordinira odslej od
10-11 ure dop. in od 2-4 ure pop.
Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 6477

Sprejme se družabnik ali družabnica

za trgovsko podjetje, ki je že dobro vpeljano, v večjem mestu Slovenije. Potreben kapital K 150.000. Ponudbe pod št. 32-6584 na upr. Sl. Nar. 6584

Potrta globoke žalosti naznanja, da se je najina srčno-ljubljena

NADICA

snoči ob pol 11. uri preselila v nebeške višave med krilate.

Pogreb dragice se bo vršil jutri, dne 24. avgusta 1922.

ob 5. popoldne iz domače hiše na farno pokopališče.

DOB, 23. avgusta 1922.

Žalujeta rodbina J. Matičič.

Šivilja

gre šivat na dom za vsa dela. Ponudbe pod "Ne gleda na plačo 6593" na upr. Slov. Naroda. 6593

Lovci!

Prodaj mladega, čistega lastnjanskega braka. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6626

15 let star deček

išče mesta učenca v trgovino mešane blaga. Hrana in stanovanje v hiši. Naslov pove upr. Slov. Nar. 6608

Spretno

prodajalko

sprejme tverdka A. Šarabon, sprejerska trgovina v Ljubljani. 6607

Pile (rašpe)

prenavlja in popravlja hitro, solidno in po jako ugodnih cenah. I. Kranjska pilarna, Martinova cesta št. 8. 6606

Prekačevalnica in mesarija

v Mariboru, na prvovrstnem prostoru, tudi za eksport sposob o, se radi preselitve po ceni prodaj. Ponudbe na A. Hübner, Maribor, Aleksandrova ulica 8. 6630

2 srednješolska dijaka

se sprejmeta v oskrbo. Ponudbe pod "Dobra oskrba" 6616 na upravo Slov. Naroda. 6616

Oset Andrej

Maribor
Aleksandrova cesta 57, telefon 88. Veletrgovina sena, slame, drva, koruze, ovas, sadja itd. Brzjavlj. OSEI AND. EJ, Maribor. 6632

Službo

hišnika, sluga, vratarja ali kaj enakega bi sprejel mlajši zakonski mož z enim otrokom. Naslov pove uprava Slovensk. Naroda. 6618

Gospa

z večjim kapitalom išče družabnika ozir. družabnico z dobro vpeljano trgovino. Ponudbe pod "Kompanjanka 6621" na upravo Slov. Naroda. 6621

Prodaj se

dobro ohranjena stara kočija za ceno 7500 kron. — Ogleda se lahko pri D. Brečko, trgovec, Rajhenburg. 6633

Stanovanje in hrana

se išče pri fini družini za 15-letno učenko. Ponudbe pod "Boljša rodbina 6625" na upravo Slov. Naroda. 6625

Iščem brivcu

zmožnega vseh brivskih del. Imam veliko zadevo in tudi važno povorilo z njim. Kdor se oglasi pod šifro "Brivnica" mu bom vse razložil, želim pa takoj odgovor. Prej prosim pišite pod šifro "Brivnica 6637" na upravo Slov. Naroda. 6637

Sprejme se

dobro ključavničarski pomočnik in učenec pri L. Grošelj & M. Kosičnik, ključavničarsko, Ljubljana 7. Gosposvetska c. 117. 6635

Kupim srednje veliko posestvo

obstoječe iz hiše, majhnega hleva, zemljišča ter nekaj gozda. Lega posestva mora biti proti Kranju ali Kamniku. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6613

Zamenja se hiša

v sredini mesta s tremi stanovanji (eno stanovanje takoj prosto) za hišo z vrtom na periferiji. Ponudbe pod "Vrt 6665" na upr. Slov. Naroda. 6665

Zenitna ponudba.

25leten inteligenten veletrgovec in poslovnik se želi seznaniti s pridno, priključivo gospodinjico, 18-23 let staro, s primernim premoženjem in katere bi imela veselje do trgovine. Ponudbe s sliko pod "Brijant 6592" na upravo Sl. Naroda. Tajnost strogo zadržana. 6592

Industrijsko podjetje

išče perfektno korespondentno, porabno tudi za druga pisarniška dela. Pogoj popolno znanje slovenskega in nemškega jezika v pisavi in stenografiji. Ponudbe z zahtevno plačo na upravo Slov. Naroda pod "Korespondenca 6624". 6624

Dobro uvedena

trgovina

s papirjem, galanterijo in manufakturo poleg ljudske, mešanske in obrtno-nadaljevalne šole v industrijskem območju kraja Jugoslavije se z inventarjem vred prodaj. Ponudbe pod "Poier šole 6617" na upravo Slov. Nar. 6617

Sobico

event. z domačo hrano, išče gospodinjico. Podučevala bi lahko tudi klavir in nemško stenografijo. Ponudbe pod "Mir 6628" na upr. Slov. Naroda. 6628

Tražimo radenike

za livanje sveč, koji su potpuno usavršeni u ovoj struci. Ponude sa oznakom plate slati na **Bodner i Adler**, tvornica sveč, Bačko-Petrovosclo. 6447

Uradnik

išče popoldansko delo. (Korespondenca v več jeziki, dela tudi sam na stroji). Ponudbe pod "Perfektni korespond. 6524" na upravo Slov. Naroda. 6524

Proda se cenó kuhinjska oprava.

An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 6609

Knjigovodja

s prva referencami in samostojna moč se takoj sprejme pod dobrimi pogoji. Ponudbe na "Poštni predal 44", Celje. 6603

Sprejme se takoj

samostojen korespondent (inja) zmožen slovenske, nemške, ev. hrvatske stenografije iz stenopisja. Ponudbe pod "Samostojen 6610" na upravo Sl. Naroda. 6610

Železne cevi

premera 10 do 15 cm, dolžine 60 do 80 cm, bi nujno kupili. Ponudbe pod "Železne cevi 6594" na upravo Sloven. Naroda. 6594

Stanovanje

ob glavni cesti v Šiški, obstoječe iz trgovskega lokala in dveh stanovanjskih sob s pritlikinami, se zamenja za stanovanje s tremi sobami. Potrebna pojasnila in ponudbe pod "88-89" na upravo Slov. Naroda. 6599

Potnik

zanesljiv, dobro vpeljan za prodajo moškega perila, se išče. — Istotam se sprejme več dobro izvežbanih šivilj. Ponudbe pod "Zanesljivost 6597" na upravo Slov. Naroda. 6597

Sprejema se

perilo kakor tudi obleko za krpanje, grem tudi na dom. Poizve se v trgovini **Singer**, Selenburgova ulica 3. 6601

Za majhna pisarniška dela

pomožnega sluga se sprejme deklina, najraje z dečele. Pogoj: Zanesljivost in čedna pisava. Pismene ponudbe pod "Pisarna 6612" na upr. Sl. Nar. 6612

Prodaj se voz

zapravljenec na peresih in par kompletih voznih komatov, vse v dobrem stanju. Poizve se na Rimski cesti št. 11. 6543

Kupim trgovsko hišo

v bližini državnega kolodvora. Ponudbe pod "Lokal 6627" na upravo Sloven. Naroda. 6627

Lesni trgovci!

Želim stopiti v stik z lesnim trgovcem v svrhu dobave lesa. Prostor v bližini kolodvora na razpolago. Ponudbe pod "Trgovec" na An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 6611

Spretno

pisarniško moč

(žensko ali možko) zmožno slovensčine in nemščine ter večšo tesnopisja, stenopisja in knjigovodskih del, išče tovarniško podjetje v Ljubljani. Če bo službovanje zadovoljivo, se obeta dolga plača. Eventualno se odkazuje tudi prosto stanovanje. Služba se lahko nastopi takoj. Ponudbe pod šifro "T 6633" na upr. Slov. Nar. 6633

Dijak

četrt gimnazije iz boljše rodbine išče stanovanje s hrano, ako mogoče skupno z drugim dijakom višjih razredov. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6526

Klavir

(Bösendorfer) popolnoma ohranjen, se prodaj. Vprašati: Spodnja Šiška, drž. bar. VII/33. 6425

Brente za grozdje

1 vagon ali manj za promptno dobavo na prodaj. Blago na ogled in cena pri **M. Petrič**, Ljubljana, skladišče Balkan. 6523

Mala kmetija

na Gorenjskem, Dolenjskem ali Stajerskem se kupi. Cena 200-300 tisoč. Ponudbe pod "Primorec 5999", poštno ležeče Ljubljana. 6523

Šofer

želi premeniti mesto, najraje k luksuznemu ali tovrstnemu avtu. Ima dobra spričevala. Ponudbe na Ogl. zavod Ivo Sušnik, Maribor, Slovenska ulica 15. 6523

KOLESA

aviomobili, deli in oprema, pnevmatika

J. GOREC

Ljubljana, Gosposvetska c. 14. Garaza. Delavnica

Knjigovodkinja

perfektna korespondentinja v nemškem in slovenskem jeziku, iz boljše rodbine, zmožna vseh pisarniških del, se sprejme takoj pod dobrimi pogoji. Ponudbe pod šifro: "Zanesljiva moč 6535" na upr. Sl. Naroda. 6535

Prodaj se

popoln, dobro ohranjen bencin agregat, 4 HP, 35 Amp., en popoln predvalni aparat za kino (Kino-Vorführungsapparat), 17 klopov po 6 sedežev (Klappstühle) iz bukovega lesa, dva električna ventilatorja, dve elektr. peči, 500 m nikelinaste žice in drugi v kino spadajoči aparat. Pojasnila dale kino "Griks", Dravograd. 6520

Sprejmejo se izurjeni klavci

(Geflügelstecher), 6494

zanesljivi prevzemalci in sprejemalci perutnine

z dobrimi spričevali in referencami, ter z dobrim šolskim uspehom, vajenci ki imajo veselje do trgovine perutnine in jajec pri tverdku **Em. Supanc, Rogatec**.

Vsako množino vreč

100 kg, rabljenih a dobro ohranjenih

kupi PRVA MARIBORSKA TOVARNA MILA, Maribor.

Modele čevljev

v celih serijah iz lepence, po modernih kopitnih oblikah ali ameriških oblikah izrezane, dobavljajo za tovarne obuvale in čevljarje. Apartne, elegantne oblike. Velikanska izbira novitet za vsako sezijo.

Zgornje dele

izdelujem iz od naročnika mi doposlana materiala, prvovrstno, hitro in po ceni. Posebna delazmožnost v montiranju zgornjih delov za

Tovarne obuvale

Nakup, reparatura in prodaja

Cevljarskih strojev

zahtevajte prospekte od **RALPH F. RICHTER, Subotica VI.**

Pončevanje

v vseh strokah, moderne, mehanične izdelave obuvale. Zahtevajte prospekt.

Christofov učni zavod

v Ljubljani

edini oblastveno dovoljeni zasebni učni zavod za stenografijo in strojepljivo v Sloveniji s pravico izdajanja pravo-veljavnih izpričeval, vpisuje se ves mesec avgust in september vsak dan na Domobranski cesti 7. — Šolsko leto se prične 2. oktobra 1922 ob 8. uri zjutraj in traja 10 mesecev. Vpisnina 5 Din., mesečna šolnina 50 Din. Dnevni in večerni tečajji. 6602

Kupim

do 6 m. starega psa čiste volje nasme. Naslov pove uprava Slovensk. Naroda. 6523

Dekle

pridno in pošteno, se sprejme takoj za pospravljanje sob in druga hišna dela. — lača dobra. Naslov pove uprava Sl. Naroda. 6518

Kupim

vsako množino jutastih vreč za moko, velikih, rabljenih, celih. Ponudbe z navedbo množine in cene pod "Bačka 6596" na upravo Slov. Naroda. 6596

Sprejme se KONTORISTINJA

zmožna popolnoma samostojnega knjigovodstva ter slov. in nemške korespondence. Ozira se samo na prvovrstno moč. Oferte pod "Samostojno knjigovodstvo 6556" na upr. Sl. Nar. 6556

Na prodaj

v Mariboru 2 krásni hiši, 2 nadst., stanovanje na razpolago, tudi za industijo. Karol Breznik, Celje, Dolgo polje 1. 6500

Trstje za strope

zdeluje in prodaja na debelo in drobno po najnižjih cenah. Pri večjih množinah znaten popust. — **ANTON STEINER**, Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trnovo. 2128

G. F. Jurásek

uglaševalec glasovijev v Ljubljani Wolfova 12.

zvršujem uglaševanja ter popravila glasovijev in harmonijev specielno strokovno, točno in ceno.

Hrastove sode

3000 hektolitrov v veličini od 10 do 80 hektolitrov prodaj. **Alex Breyer i sinovi**, Križevci. 6339

Traži se upravitelj

oženjen, bez djece, za malt posjed u Sloveniji. — Ponude na **dr. Jacobi**, Laško. 6570

Kupim garnituro

priljubno za pisarno. — Ponudbe pod "Garnitura 6559" na upravo Slovenskega Naroda. 6559

Opica (majmun)

se prodaj. Popolnoma udomačena, mlada, lep eksemplar. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 6549

Dve novi spalni opravi

se prodajata. St. Vid nad Ljubljano št. 4. 6552

Družabnika (družabnico)

červavno brez trgovske naobrazbe, ki poseduje lokal in nekaj premoženja na odgovarjajočem mestu, išče mlad trgovca, ki je že imajo trgovino, katere pa sedaj vsled premajhnega kapitala ne more sam voditi. Ponudbe pod "Mešana blago 6538" na upravnistvo Slovenskega Naroda. 6538

Obnovite naročnino!

Prodajam veleposestvo

katere sestoji iz gospodarskega poslopija, v katerem so tri obrti: gostilna, mesarija ter trgovina z mešanim blagom. Zraven spadajo tudi njive in travniki, gozd in vinogard. Za natančnejše informacije naj se kupci blagovolijo obrniti na **R. Dobnik, Celje**. 6582

Mestni pogrebni zavod. **Prof. Franc Verbie** naznanja v imenu svojih otrok, stare matere in sorodnikov, da je njegova žena

Lina Verbie

zapustila danes zjutraj ob tritret na 8 večkrat prevadena to solzno dolino, da prejme plačilo za svoje čednostno življenje kot nena domestljiva soproga in mati.

Pogreb prelube rajnice bo 23. avgusta iz Metelkove ulice št. 1. ob 5. uri popoldne na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 22. avgusta 1922.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je danes popoldne po dolgem, težkem trpljenju, previden s tolažili sv. vere preminul naš iskreno ljubljani in dobri soprog, oče in svak, gospod

Aloizij Iskra

poduradnik drž. žel.

Zemski ostanki blagopokojnega bodo prepeljani v četrtek, dne 24. avgusta 1922 popoldne ob 4. uri iz hiše žalosti, Karlovska cesta št. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 22. avgusta 1922.

Marija Iskra, soproga. Zora, Stana, Mirko, Slavko, Vladica, otroci.

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš nepozabni oče oziroma stari oče, gospod

Josip Richter

gostilničar in posestnik

v Kamniku, Graben št. 24, po težki mučni bolezni v visoki starosti 76 let danes mirno izdihnil.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v Kamniku v četrtek, dne 23. avgusta iz hiše žalosti, Graben št. 24, ob 3. uri popoldne na žale.

Prosimo tihega sožalja.

Ljubljana-Kamnik, 22. avgusta 1922.

Rodbina:
Richter, Trampelj, Ravnikar-Božek.

BERSON

Gumijevi podpetniki
in
podplati
vam ohranijo ob-
teževanje in
eleganco

Dobi se po vseh boljših trgovinah z usnjem
ter na veliko pri:

Berson-Kaučuk d. d., Zagreb, Wilsonov trg št. 7.

Prostovoljna javna dražba

prehajala, sestojeca iz kompletne jedilnice, spalnice in
kuchinje se vrši radi odpotovanja. Dražba se bo vršila dne 3.
septembra v Kočevju šte. 236. 6620

Hotel z restavracijo

se odda v zakup v industr. trgu na Gorenjskem.
Vprašati (porto priložiti): Gospodarska pisarna Dr.
Černe, Ljubljana. 6605

KONKURS.

Za neko na novo ustanovljeno jamsko podjetje za rjavi pre-
mog v Sloveniji se išče jamsko izkušen inženir kot direktor,
z večletno prakso, popolnoma izvežban na srednjih plasteh pre-
moga. Reflektira se samo na popolnoma zanesljive inženirje. Cenj.
ponudbe s plačilnimi pogoji in curr. vitae na uprav. Slov.
Naroda pod „Montanist“ 6537.

Zaloga klavirjev in pianinov

najboljših tovarov B&Sonderfer, Czapska, Ehrbar,
Höhl, Schweighofer, Original Stiglitz itd.
Tudi na obroke. Tudi na obroke.

Jerica Hubad, roj. Dolenc, Ljubljana, Vršerjeva ul. 5.

Crkvenica

Hotel Therapija

Casino (Cercle) Prive

Se svim atrakcijama francuske Riviere
otvoreno dnevno

Potovanja upute daje Uprava Cercle des Entrances,
Crkvenica 6030

Legitimacije

za

GRAŠKI VELESEJEM 1922

od 26. avg. do 3. sept.

Se dobijo pri

Kr. dvorni špediciji „ORIENT“ d. d., podr. Ljubljana.

Telefon 463.

Sedma ulica št. 2.

Telefon 463.

Najzanimivejše

Ljubljanskega velesejema bude brez dvoma

oddelek št. F 123—124

trgovskega paviljona in razstavišča. Vse najpraktičnejše, naj-
lepše in najboljše, kar je svetovna tehnika v stroki

Šivalnih strojev

dosedaj iznašla in preiskusila,
razstavi svetovna tordka

Singer-šivalni stroji Bourne & Co.

v svojih paviljonih. Na ogled najmodernejše šivalne stroje bo
gonila električna sila
kar prihrani čas in denar

To ni življensko vprašanje samo tvojic marveč velja dan-
danes prihranitev časa in denarja posebno za rodbine.

Obisk

teh paviljonov Vam bo donesl več koristi ni zabave kot
vse senzacionalne kino-predstave!

Kupi se

vila ali enonadstropna hiša z
vrtom v Ljubljani. Ponudbe pod „Minka
6516“ na upravo Slov. Naroda. 6516

Posestva na prodaj:

Krasne grečine, gosp. posestvo od
10—80 oral, kmetijska posestva, gostil-
ne-trgovine, hotel, industrijski objekti,
žaga-mlin, hiše, vile, i. t. d. Karol
Breznik, Celje, Dolgo polje 1. 6490

ŠKROB (sve vrste)

čliriz (pop)

za čevljarje

dekstrin

univerzalno ljeplivo
za knjigoveznice

nudja Filip Mayer, Zagreb, Gunduli-
čeva ulica br. 5. Glavno zastupstvo i
skladište tvornice škroba S. Kopp i
sinovi d. d. Subotica. 6440

Anton Steiner

mestni tesarski mojster
v Ljubljani

prevzame vsakovrstna tesarska dela,
kakor strešne stole, kupole, stolpe, mo-
stove, vrtnice itd. Parna žaga z
vsemi stroji za obdelovanje lesa. 4796

OLJE

amerikansko, strojno, cilindarsko in to-
vino masl tevdke

Standard Oil Company of New York
ima vedno v zalogi A. Lampret, Ljub-
ljana, Krekov trg. 5590

ABADIE

cigareti

LIPA-MILL

konfekcijski papir

glavna zaloga A. Lampret Ljub-
ljana, Krekov trg 10. 5589

Vratarja

za stalno stražo vhoda v tovarno išče
Bombaževa predilnica in tkal-
nica Ed. Glazmann & And. Gas-
sner, Tržič. V poštev pride le za-
nesljiv oženjen mož brez otrok, zmožen
tudi nemškega jezika v govoru. Imeti
mora dobra spravevala. Dobra plača in
pristo stanovanje zagotovljeno. Ponudbe
na zgorajšnji naslov. 6588

Dva šoferja

z najboljšimi referencami privatnih
tvrdk za tovrstni in osebni avto
sprejme tvrdka

Em. Supanc,
— Rogatec. —

Narodna knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7.

priporoča

kancelijski, konceptni, pisem-
ski, ovitni inbarvani papir,

Kusete s pisemskim papirjem.

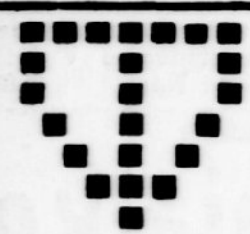
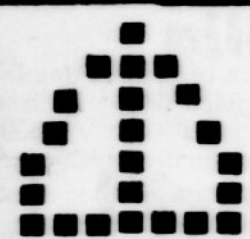
Zrgovske knjige

v vseh velikostih, črtane z eno ali
z dvema kolonama, vezane v papir,
platno ali polusnje.

Objemalne knjžice po različnih
cenah.

Zaloga šolskih zvezkov.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

**Vizitke, kuverte in pisemski
papir s firmo kakor vsako-
:: orsine druge tiskovine ::**
izvorne točno

„Narodna tiskarna“.

Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanški in trboveljski premog
vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premo-
govnikov za domačo vporabo, kakor tudi za industrijska
podjetja in razpečava

la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo
vporabo, kovaški premog, črni premog in jajčne brikele

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 15/II.

Bukova polena

kupi precejšnja švicarska firma. Samo močno absolutno zdravo blago tudi sveže,
ali na zraku sušeno v količinah ne pod 10 vagonov po 15 ton. Na željo se
preskrbi „uverjenje“. Ponudbe za brzo odpremljivo blago na

W. Dubs, hotel Meran, Maribor.

Disponenta uradnike

z dolgoletno bančno prakso v vseh panogah,
zmožnega slovenskega ter nemškega jezika v
v govoru in pisavi, ter

s krajšo ali daljšo bančno prakso, zmožne sloven-
skega jezika

Češka industrijalna banka v Pragi

(Česká průmyslová banka, Praha)

za svojo podružnico v Ljubljani.

Ponudbe s prepisi šolskih odn. službenih spraveval je nasloviti na ravnateljstvo
centrale v Pragi.

Velik denarni zavod v Ljubljani

išče perfektnega koresponden-
ta s popolnim poznavanjem fran-
coskega in italijanskega ali pa
angleškega in ital. jezika.
Ponudbe z navedbo zahtev nasloviti je
na naslov: „Poštni predal 15 v Ljubljani“.